

WILLIAM SHAKESPEARE

UŽSISPYRĖLĖS SUTRAMDYMAS

Penkių veiksmų komedija

Vertė

TAUTVYDA MARCINKEVIČIŪTĖ

ĮŽANGOS VEIKĖJAI:

Lordas

Kristoferis Slajus, skardininkas

Smuklininkė, pažas, aktoriai, medžiotojai, tarnai

Baptista Minola, džentelmenas iš Padujos

Vinčencijus, pirklys iš Pizos

Liučencijus, Vinčencijaus sūnus, įsimylėjęs Bjanką

Petručijus, džentelmenas iš Veronos, trokštantis vesti Katariną

BJANKOS GERBĖJAI:

Gremijus

Hortenzijus

LIUČENCIJAUS TARNAI:

Tranijus

Bjondelas

PETRUČIJAUS TARNAI:

Grumijus

Kertis

PEDANTAS

BAPTISTOS DUKTERYS:

Katarina, užsispyrėlė

Bjanka

NAŠLĖ

Siuvėjas, galanterininkas, Baptistos ir Petručijaus tarnai.

Veiksmas vyksta Italijoje, Padujos mieste ir Petručijaus name užmiestyje; Įžangos veiksmas vyksta Anglijoje šalia atokios kaimo smuklės ir netrukus persikelia į netoliese stovinčius Lordo namus.

JŽANGA

I SCENA

Įeina Ubagas (Kristoferis Slajus) ir Smuklininkė

SLAJUS Užsikimšk!

SMUKLININKĖ Aš tave suraitysiu, valkata!

SLAJUS Įsidėmėk, šliundra, kad Slajai ne valkatos! Pavartyk kronikas, mes atėjome su Ričardu Užkariautoju. Taigi *paucas pallabris*¹, nekeisk pasaulio! *Sessa*!²

SMUKLININKĖ Tai nemokėsi už sudaužytas taures?

SLAJUS Ne, nė skatiko. Rėpliok pro šalį, Šventas Jeronimai, griūk į savo šaltą guolį ir sušilk.

SMUKLININKĖ Žinau, kaip tave priremti prie sienos. Einu pakviesti valdžios įgaliotą asmenį.

Išeina.

SLAJUS Nors rašmenį, nors ašmenį, nors tešmenį. Aš atsakysiu jam pagal įstatymą. Nė nepajudėsiu iš vietos, tegu jis kuo greičiau ateina!

Užmiega. Pasigirsta pučiamų ragų garsas. Įeina grįžtantis iš medžioklės Lordas su palyda.

LORDAS

Varove, pasirūpink skalikais –

Kalė linksmuolė, nusivariusi visai, lekuoja;

Ir Šapalą sukerki su skardžiabalse kale.

Ar pastebėjai, kaip per krūmą kūliais vertės

Sidabras, nors pėdsakai jau buvo ir ataušę?

Už dvidešimtį svarų šuns to neparduočiau.

PIRMAS VOROVAS

Tačiau Šauklys ne ką prastesnis, pone.

Jis loja kaip pasiutęs, jei paleidžia žvėrį.

¹ Trumpai tariant (iškraipyta ispanų k.).

² Nutilk! (iškraipyta prancūzų k.).

O šiandien atsekė jį iš menkiausio kvapo.

Tikėkit manimi, jis pats geriausias.

LORDAS

Kvaily! Jeigu vikrumo nepristygty Aidas,

Jis būtų vertas tuzino tokių šunų.

Tačiau gerai visus juos prižiūrėki ir pašerki.

Rytoj aš vėl medžioti ketinu.

PIRMAS VAROVAS Bus padaryta, pone.

LORDAS (pastebėjęs Slajų) O kas gi čia? Ar tai numirėlis, ar tai girtuoklis? Patikrink, ar jisai kvėpuoja?

ANTRAS VAROVAS (apžiūrinėdamas Slajų)

Kvėpuoja, pone. Jei alus nebūtų jo sušildęs,

Šis guolis būtų jam per šaltas saldžiai knarkti.

LORDAS

Pasmirdęs gyvulys tarytum paršas išsidrėbęs!

Niūri mirtie, kokia tu purvina ir atgrasi!

Aš užsiimsiu, ponai, su šituo girtuokliu.

Ką pasakytumėt, jei būtų perkeltas jisai į lovą,

Drabužiais prašmatniausiais perrengtas,

Ant pirštų jo sublykčiotų žiedai,

Rečiausi skanumynai būtų pristatyti prie jo lovos,

Ir gražiomis livrėjomis tarnai jo prabudimo laukty,

Ar nepamirštų ubagas patsai savęs?

PIRMAS VAROVAS Kitaip ir būt negali, mano pone.

ANTRAS VAROVAS Keistai jis jaustųsi prabudęs.

LORDAS

Lyg pataikūniškam sapne arba vaizduotėj.

Tad stverkit jį ir krėskit pokštą.

Nuneškite jį į gražiausią mano kambarį,

Prikabinėkite jame gašlių paveikslų.

Įtrinkite marmūzė purviną kvapiais aliejais

Ir pasmilkykit patalpą sandalmedžiu.

Tam atvejui jei jis prabustų,
Parūpinkite dangiškuosius muzikos garsus.
Jeigu jisai prabiltų, būkit pasiruošę
Su nuolankiausia pagarba
Išstart "Ko Jūsų prakilnybė pageidautų?"
Tegu kuris nors atneša sidabro dubenį
Su rožių vandeniu ir apjuostą gėlėm,
Antrasis laiko jam ąsotį, rankšluostį
Teištiesia trečiasis tardamas: "Ar Jūsų
Šviesybė nenorėtų nusiplauti rankų?"
Paruošęs būkit kuris nors jam brangų rūbą
Paklausdamas, kuo pageidautų jis vilkėti;
Dar paminėkite jo skalikus bei žirgą
Ir kad kankinasi dėl jo ligos žmona.
Įtikinkite jį, kad buvo jis beprotis,
O kai pasisakys jums, kas jis toks,
Įtikinkit, kad jis sapnuoja,
Nes iš tikrųjų jis yra kilmingas ponas.
Tad šauniai pasilinksminim, mielieji,
Tik pramoga šia nepraraskim saiko.

PIRMAS VAROVAS

Prisiekiu, kad atliksim savo vaidmenis
Taip, jog net jį savuoju uolumu įtikinsim,
Kad jis yra tasai, kuriuo jį laikome.

LORDAS

Pakelkit atsargiai jį – ir į lovą,
Ir patarnaukit, kai jisai nubus.
Keli varovai išneša Slajų. Pasigirsta trimitų garsas.
Pasižiūrėk, kas ten sutrimitavo.
Tarnas išeina.
Tikriausiai koks didikas po kelionės
Pas mus norėtų atsipūsti.

Jeina tarnas.

Ir kas pas mus čia teikėsi atvykti?

TARNAS

Tai aktoriai, šviesybe Jūsų,

Atvyko savo paslaugas pasiūlyt.

LORDAS

Kviesk juos čionai.

Jeina aktoriai.

Sveiki atvykę, esat laukiami.

AKTORIAI Dėkojam nuolankiai.

LORDAS Ar apsistosit pas mane?

AKTORIUS Jei tik Šviesybė Jūsų malonės priimti mūsų paslaugas.

LORDAS

Visa širdim. Jaunuolį šį įsiminiau

Aš nuo tada, kuomet vyriausią ūkininko sūnų jis vaidino.

Tenai įsimylėjęs lig ausų jis buvo kambarinę.

Aš pamiršau jo vardą, bet vaidmuo

Jam tiko, ir vaidyba man įstrigo.

AKTORIUS Jūs omeny tikriausiai turit Soto?

LORDAS

Taip, taip, tiesa. Tu vaidinai kaip tikras meistras.

O jūs atvykot pas mane pačiu laiku,

Nes sumaniau aš vieną pokštą,

Tad jūsų sumanumas gali man labai padėti.

Stebės didikas vienas šiąnakt jūsų pjesę.

Tačiau kuklumas jūsų kelia abejonių,

Nes gali būti, kad išvydę keistą pono elgesį

Dėl to, kad jo šviesybė niekad neregėjo pjesių –

Jūs leipsite juokais,

Taip jį įžeisdami;

Jums primenu,

Kad net ir šypsena sugriauti gali viską.

AKTORIUS

Nebūgštaukite, pone, mes susivaldysim
Netgi regėdami nukvakėlį didžiausią.

LORDAS

Nuveskite juos į virtuvę
Ir pavaišinkite dosniai kiekvieną,
Stebėdami, kad jiems manuos namuos netrūktų nieko.

Vienas iš tarnų išveda aktorius.

Nueik pas mano pažą Baltramiejų
Ir liepk jam apsirengti kaip dama.
Po to nuvesk pas tą girtuoklį,
Vadinki jį ponia ir pagarbiai lankstykis.
Pranešk, kad stengdamasis pelnyt mano meilę,
Jisai privalo elgtis oriai, pagarbiai,
Kaip matė jis bendraujančias su savo vyrais
Kilmingąsias ponias.
Taip pat privalo elgtis jis su girtuokliu,
Kad mandagiai ir meiliai pasakytų,
“Ko Jūsų Malonybė pageidautų,
Kad nuolanki žmona
Galėtų patarnaut, įrodydama savo meilę?”
Paskui teapkabina meiliai, gundančiai bučiuoja,
Priglausdama jam galvą prie krūtinės
Kad trykštų ašaros tarytum iš džiaugsmo
Pamačius, kad kilmingas vyras jau pasveiko
Nuo to, kad net septynerius metus
Save bjauriu ir atstumiančiu laikė ubagu.
O jei berniukui trūktų moters dovanos
Vos panorėjęs jai prapliupti ašarų liūtim,
Šiam reikale pagelbės jam svogūnas:
Į nosinaitę suvyniotas ir pakeltas prie akių
Tuo pat privers akis varvėti.

Ir vykdyk tai, ką įsakiau, greičiau.

Nerūkus naują užduotį tau skirsiu.

Tarnas išeina.

Žinau, kad tuoj berniukas imituos

Tikrosios damos taktą, manieras ir balsą.

Išgirsti nekantrauju, kaip girtuoklį pavadins jis vyru

Ir kaip ištvers manieji vyrai nesijuokę,

Kai teks lankstytis jiems šitam prasčiokui.

Padėsiu jiems. Nes mano dalyvavimas

Padės sutramdyti per didelį linksmumą,

Kuris geruoju nesibaigtų.

Išeina.

2 SCENA

Lordo miegamasis.

Jėina Slajus su tarnais, – kas neša drabužius, kas – dubenį, q sotį, įvairius reikmenis, – ir Lordas.

SLAJUS Dėl Dievo meilės, duokite alaus bokalą.

PIRMAS TARNAS Gal jūsų malonybė pageidautų taurę vyno?

ANTRAS TARNAS Galbūt Šviesybė Jūsų paragautų konservuotų vaisių?

TREČIAS TARNAS Kokiais drabužiais ponas šiandien teiksis vilktis?

SLAJUS Aš esu Kristoferis Slajus, nevadinkite manęs nei "malonybe", nei "šviesybe". Nė karto gyvenime nesu gėręs vyno. O jeigu ketinate man duoti ką nors konservuota, duokite man konservuotos jautienos. Neklauskite, kokiais rūbais aš rengsiuos, nes turiu tiek pat drabužių, kiek nugarų, tiek porų kojinių, kiek kojų, tiek batų, kiek pėdų, tiksliau – kartais turiu daugiau pėdų nei batų, arba tokius batus, kad mano kojų pirštai kyšo pro jų galus.

LORDAS

Jūs kliedite, Šviesybe, dievaži!

Kaip gali būti, kad tokios aukštos kilmės,

Toksai turtingas ir garbingas vyras

Išsivaduoti nepajėgtų nuo klastingos dvasios?

SLAJUS Ar laikote mane bepročiu? Ar aš nesu Kristoferis Slajus, senio Slajaus iš Bertonhyto sūnus. Ar aš ne prekijas iš prigimties, ne karštuvų gamintojas pagal išsilavinimą, ne lokių ganytojas dėl likimo išdaigos, ne skardininkas pagal dabartinį amatą? Paklauskite Marianos Haket, druckės smuklininkės iš Vinkoto, ar ji mane pažįsta, ir jeigu ji ims neigti, kad prie mano vardo yra prirašiusi keturiolikos pensų skolą už šviesų alų, tai laikykite mane vienu didžiausių krikščioniško pasaulio sukčių. Aš nesu pamišęs. Čia...

TREČIAS TARNAS Dėl to jūsų žmona ir sielvartauja!

ANTRAS TARNAS Dėl to kremtasi ir tarnai!

LORDAS

Dėl to ir giminaičiai vengia Jūsų namo,

To keisto pamišimo sukrėsti.

Kilnysis pone, prisiminkit savo kilmę,

Susigrąžinkit ištremtąsias buvusias mintis

Ir išvarkit apgailėtinus sapnus.

Juk matote, kokie tarnai paklusnūs,

Suprasdami Jus iš kiekvieno gesto,

Ar Jūs norėsit paklausyti muzikos? Štai Apolonas

(Muzika užgroja)

Ir dvidešimt lakštingalų narveliuos suokia?

O gal miegosite? Tarnai nuneštų

Jus į minkštesnį ir saldesnį guolį

Už tą kuriam ilsėjosi gašli semiramidė.

Gal pasivaikščiotumėte? Gėlėm Jums nubarstysim taką.

Ar trokštat jodinėti? Žirgai bus paruošti,

Pakinktai nusagstyti auksu bei rečiausiais perlais.

Su sakalais medžiosite? Aukščiau nei ryto vyturiai

Jie šaus į dangų. Su skalikais?

Jie lojimu privers jiems atsiliepti dangų

Ir aidas šaižiai sklis iš žemės glūdumos.

PIRMAS TARNAS

Norėtumėte žvėrį greitumu įveikti? Jūsų kurtai
Už elnius vikresni, už stirnas eiklesni.

ANTRAS TARNAS

Tapyba žavitės? Atnešime Adonį,
Prie šniokščiančio upokšnio nutapytą,
Ir Citerėją, pasislėpusią tarp viksvų,
Kurios, atrodo, juda jai iškvėpus orą
Tarytum taip su vėju žaistų viksvos.

LORDAS

Parodysime Jums mergelę Ijo, nutapytą
Tą mirksnį, kai prarado nekaltybę,
Tokia jos nuostaba tikra lyg būtų ji gyva.

TREČIAS TARNAS

Ir Dafnę, erškėčiuotose miškuos
Subraižytomis kojomis, kurios kraujuoja,
Ir verkia tai išvydęs Apolonas,
Taip meistriškai ir ašaros ir kraujas nutapyti.

LORDAS

Jūs – lordas ir tik lordas.
O dangau, gražesnės už Jūsų žmoną,
Šiame sugedusiame amžiuje nėra.

PIRMAS TARNAS

Tokia ji buvo, kol dėl Jūsų lietos ašaros
Tarytum pavydūs potvyniai nesugadino veido.
Už ją žavingesnės nebūtumėte radęs,
Bet ir dabar jai niekas neprilygs.

SLAJUS

Nejau aš lordas? Nejaugi turiu tokią žmoną?
Gal aš sapnuoju? O gal lig šiol tik sapnavau?
Aš nemiegu: matau, girdžiu, kalbu,
Uodžiu malonų kvapą ir jaučiu daiktų švelnumą.

Kaip gyvą matote, aš iš tikrųjų lordas,
Ne skardininkas, ne koksai ten Kristoferis Slajus.
Nagi, atveskit man pasigrožėti žmoną;
Ir kaip sakyta buvo, duokite alaus.

ANTRAS TARNAS

Ar Jūsų Malonybė panorės nuplaut rankas?
Ak, kaip mes džiaugiamės, kad Jums nušvito protas!
Ak, kad ir vėl Jūs žinot, kas esąs!
Penkiolika Jūs metų prakliedėjote sapne,
O kai nubusdavot – atrodė, kad sapnuojat.

SLAJUS

Penkiolika! Oho, kiek prakriokiau,
Ir ką – tiek metų nieko nekalbėjau?

PIRMAS TARNAS

Kalbėdavote, pone, bet gan nerišliai;
Gulėdamas šiam jaukiame kambaryje,
Vis šaukdavot, kad Jus už durų meta,
Ir plūsdavot ant aludės šeimininkę,
Grasindavote ją teisman patrauksiąs
Už tai, kad kvortos suklastotos,
O kartais kviesdavote Sislę Haket.
SLAJUS Na taip, juk smuklininkės ji duktė.

TREČIAS TARNAS

Nėra nei smuklės, nei tokios dukters,
Nei vyrų tų kuriuos mums esate minėjęs,
Nei, tarkim, Stivo Slajaus ir nei senio Džono Nepso,
Nei Pito Terfo arba Henrio Pimpernelo,
Išvardijot dar dvidešimt vardų,
Kurių nebuvo, niekas jų nematė.

SLAJUS Dėkoju Viešpačiui už tai, kad pasveikau.
VISI Amen.

SLAJUS Dėkoju tau. Tu to nesigailėsi.

Jeina Pažas, apsirengęs kaip dama, su palyda.

PAŽAS Kaip jūsų malonybės sveikata?

SLAJUS

Puiki, o šventas Jurgi, nes čia linksma.

Tai kur žmona?

PAŽAS Prieš jus, kilnysis lorde. Aš - jūsų paslaugoms.

SLAJUS

Jei mano tu žmona, kodėl ne "vyru" vadini?

Tarnams aš – lordas. Tau – šeimos galva.

PAŽAS

Jūs man ir vyras, ir valdovas, vyre ir valdove,

Aš Jūsų paklusni ir nuolanki žmona.

SLAJUS Žinau tai puikiai. Kaip man ją vadinti?

LORDAS Ponia.

SLAJUS Ponia Džoana ar ponia Alisa?

LORDAS

Tiktai ponia. Taip lordai kreipias į damas.

SLAJUS

Ponia žmona, jie sako man, jog aš miegojau,

Penkiolika bent metų prasapnavęs.

PAŽAS

O taip, nors man atrodė – trisdešimt,

Nuo sutuoktinio guolio atskirtai.

SLAJUS

Tai daug. Tarnai, palikite mus vienus.

Jūs, ponia, renkitės greičiau ir ropškitės į lovą.

PAŽAS

Ne, lorde prakilnus, atleist meldžiu,

Dar naktį arba dvi manęs nešaukit,
Bent tol, kol saulė nusileis,
Nes Jūsų gydytojai man primygtinai nurodė
Susilaikyt kol kas nuo Jūsų lovos,
Kad nepasikartotu buvusi liga.
Tikiuosi, jog Jūs mane suprasit.

SLAJUS Taip, mano padėtis tokia, kad nežinia, kaip šitiek aš išlauksiu. Bet
nenorėčiau, kad grįžtų tie pasibaisėtini sapnai. Taigi, nepaisydamas anei kūno, anei
kraujo, lauksiu.

Jėina pasiuntinys.

PASIUNTINYS

Atvyko, pone, aktoriai, ir Jūsų pasveikimo proga
Komediją norėtų suvaidint.
Nes gydytojai teigia, kad jina padėtų
Atsikratyti liūdesio, kuris į kraują įsigėrė,
O melancholija vien įsiutimą kelia.
Todėl jie mano, jog Jums verta
Džiaugsmu praskaidrint savo protą,
Nes tai nugintų blogį ir prailgintų gyvenimą.

SLAJUS O šventas Jurgi, sutinku, tegu vaidina. Ar ta komedija bus kokie Kalėdų
fokusai ar gal Kūliavirščiai?

PAŽAS Ne, mielas pone, įdomesnis renginys.

SLAJUS Ką, ten persirenginės visi?

PAŽAS Tai bus tokia istorija.

SLAJUS Na ką gi. Ateikit, ponio žmona, sėskitės šalia, ir tegu pasaulis sprūsta,
nebūsime juk amžinai jauni.

Fanfaros

I VEIKSMAS

I SCENA

Paduja, gatvė priešais Batistos namus.

Įeina Liučencijus ir jo tarnas Tranijus.

LIUČENCIJUS

Aš šitaip troškau, Tranijau,
Išvyst nuostabią Padują, šį meno lopšį,
Jog mes ir esame vaisingoje Lombardijoje,
Didžios Italijos ūksmingame sode,
Tvirtumo teikia man palaiminimas Tėvo,
Jo meilė bei gera valia ir tai, kad tu su manimi,
Ne kartą išbandytas, ištikimas tarne.
Štai čia ir apsistokime, o pasitaikius progai,
Tuoj kibsime į sudėtingus mokslus.

Garsi garbiais piliečiais Piza,
Joje gimiau ir aš ir mano tėvas,
Šaunus pirklys, pasaulį visą apkeliavęs,
Vinčencijo iš Bentivolijų šeimos.
Vinčencijaus sūnus, Florencijoje užaugęs,
Privalo tėvo lūkesčius pateisinti
Ir jo turtus pagausinti garbingais žygiais.
Todėl, kai imsiuos mokslo, Tranijau,
Aš prisitaikysiu tą dalį filosofijos,
Kuri dorai pasiekti laimę žada.
Sakyki, ką manai, nes aš iš Pizos
Atkeliavau į Padują tartum iš seklumos
Plaukikas tam, kad nertų į gelmes,
Nes sotulį pajutus, dar ir troškulys kamuos.

TRANIJUS

*Mi perdonato*³, mielas pone,
Susižavėjęs aš viskuo, kaip Jūs,
Džiaugiuos, kad neišblėso jūsų ryžtas
Išgerti filosofijos saldaus nektaro.
Tik, pone, tol, kol galvas lenkiam
Prieš dorą ir moralės discipliną,
Meldžiu, nevirkim stoikais, nes iš to tik oi, kas,
Ir Aristotelio neįsitverkim taip,
Kad net Ovidijus mums taptų atgrasus.
Pamirškite logiką pašnekesy su bičiuliu,
Ir taikykit retoriką kasdienei kalbai.
Poezija ir muzika tegu jausmus pakursto,
O matematikos ir metafizikos vartokit tiek,
Kiek reikalauja jūsų polinkiai.
Naudos nėra tenai, kur trūksta malonumo,
Žodžiu, ieškokite to, kas jums mieliausia.

LIUČENCIJUS

Labai dėkoju, Tranijau, už gerą patarimą.
Jei būtų jau atplaukęs čia Bjondelas,
Galėtume iš karto pasiruošti,
Išsinuomoti būstą, tinkamą linksmybėms,
Kad Padujoje sutikti draugai lankytų mus.
Bet pažiūrėk – ką veikia ši kompanija?

TRANIJUS

Man rodos, pone, kad mus sveikina atvykus.

*Jeina Baptista, Katarina, Bjanka, Gremijus ir Hortenzijus. Liučencijus ir Tranijus
stovi nuošaliau.*

BAPTISTA

³ Prašom atleisti (it.).

Nejkyrėkite daugiau man, ponai,
Juk žinote, kaip aš tvirtai nusprendžiau
Neleist tekėt jaunėlei dukrai,
Lig tol, kol nesurasiu vyro vyresniajai.
Ir jei kuris iš judviejų mylėtų Katariną,
Jus pažinodamas gerai ir gerbdamas,
Tuo pat palaiminčiau jos jungtuves.

GREMIJUS

(*j šalį*) Greičiau jos jungą. Ji man per grubi.
Hortenzijau, gal tau žmonos reikėtų?

KATARINA (*Baptistai*)

Maldauju, pone. Jums turbūt patinka
Manim kaip masalu viliot šiuos patinus?

HORTENZIJUS

Kas patinai?! Ką turit omeny, panele?
Nebūdama meilesnė, netgi patinų negausit.

KATARINA

Užtikrinu Jus, pone, jog nėra ko būgštauti:
Nerūpите Jūs jai nė trupučiuko.

O jei rūpėtumėt, neabejokite, jog ji
Marmūzė jūsų pašukuotų trikoje kėde
Ir ištepilotų jūsų veidą kaip pajacui.

HORTENZIJUS

Apsaugok, Viešpatie, nuo tokio velnio!

GREMIJUS

Ir, Dieve, nepamiršk manęs!

TRANIJUS

Ša, pone! Šaunią pramogą užuodžiu –
Šita pana beprotė ar velnių pririjus.

LIUČENCIJUS

Tačiau kitos tylėjime įžvelgiu

Švelnumą ir blaivumą.

Tss, Tranijau.

TRANIJUS

Teisingai, pone. Tik tyliau! Stebėkim.

BAPTISTA

Kad tai, ką pasakiau, tesėčiau, ponai,

Liepiu keliaut tau, Bjanka, į namus.

Tik nesikrimsk dėl to, mieloji,

Manydama, jog mano meilė tau išblėso.

KATARINA

Miela pupytė! Geriausia bus

Pirštu patrinti akytes. Yra dėl ko.

BJANKA

Te mano liūdesys, sesuo, tau kelia džiaugsmą.

Jums, pone, nuolankiai aš paklūstu.

Su knygomis ir instrumentais aš bendrausiu,

Nepasijutusi jų tarpe vieniša.

LIUČENCIJUS

Klausykis, Tranijau! Juk tai Minerva šneka.

HORTENZIJUS (*Baptistai*)

Nejau, senjore, pasielgsit taip keistai?

Man apmaudu, kad telinkėdami jai gero,

Mes verčiam Bjanką sielvartaut.

GREMIJUS

Kodėl įkalinti ją nutarėt, senjore,

Dėl tos patrakėlės velniūkštės?

Ir baudžiat vieną dėl kitos liežuvio?

BAPTISTA

Nurimkit, ponai. Tai mano paskutinis žodis.

Bjanka, eik!

(*Bjanka išeina.*)

Žinau, kad jai didžiausią džiaugsmą

Teiks instrumentai, muzika, poezija,
Aš mokytojus kviesti ketinu,
Jaunos jos sielos lavinimui. Jeigu jūs,
Hortenzijau ir Gremijau, pažįstate tokių,
Pakvieskite juos čia. Mokslavyriams aš būsiu
Labai dosnus ir malonus, kad tinkamai
Manas dukras jie išugdytų.
Taigi sudie. Truputį luktelk, Katarina,
Turiu dar porą žodžių tarti Bjankai.
Išeina.

KATARINA Tai turbūt galima eiti ir man. Negi man dar kas nurodinės, koku laiku
man pasirodyti ir koku išeiti? Cha!

Išeina.

GREMIJUS Gali sau nešdintis pas patį Belzebubą. Tavo dorybės tokios aiškios, kad
niekas tavęs čia nelaikys. Jų meilė, mums, Hortenzijau, ne kažin kokia, tad mudviem
teks papūsti pirštus ir gerokai papasninkauti. Mūsų pyragas dar nėra iš vienos pusės
neapkepęs. Tuo tarpu ligi pasimatymo, o iš meilės puikiai Bjankai, jeigu tik man
pavyks surasti tinkamą žmogų, kurio mokymas jai teiktų džiaugsmą, aš būtinai
nusiųsiu jį pas jos tėvą.

HORTENZIJUS Ir aš, senjore Gremijau. Bet maldauju, išklausyk dar keleto žodžių.
Nors mūsų nesutarimo pobūdis neleido mums ligi šiol kalbėtis, bet norėčiau tau
pasakyti kai ką, kas svarbu mums abiem. Tam, kad galėtume asistuoti mūsų puikiai
mylimajai ir būti varžovais dėl jos meilės, turime padaryti vieną dalyką.

GREMIJUS Sakyk, kokį gi?

HORTENZIJUS Dievuli, pone! Surasti vyrą jos seseriai.

GREMIJUS Vyrą!? Velnią!

HORTENZIJUS Kartoju – vyrą.

GREMIJUS O aš sakau – velnią. Pasvarstyk, Hortenzijau, nors jos tėvas yra labai
turtingas, tačiau vargu ar atsiras toksai šlapiu maišu trenktas, kuris norėtų vesti
pragaro išperą.

HORTENZIJUS Na na, Gremijau, nors mūsų pačių kantrybė ir neišstveria jos
žvagyvimų, manau, jog pasaulyje atsirastų šaunių vaikinių, kurie, gavę pakankamai

pinigų, paimtų ją su visomis jos su vimis jos. Nenoriu ginčytis, bet imti jos kraitį galima tik su sąlyga, jog kiekvieną rytą būsi plakamas prie miesto aikštės kryžiaus.

HORTENZIJUS Aišku, tu teisus. Kurį čia pasirinksi, jei visi obuoliai supuvę. Bet dabar, kai ši kliūtis mus suartino, mes turime būti dar draugiškesni padėdami surasti vyrą vyresniajai Baptistos dukteriai tam, kad galima būtų pasipiršti jaunelei, o tada mes susirungsime. Puikioji Bjanka! Laimingas bus tas, kuris ją gaus! Žiedas atiteks vikresniajam. Ką apie tai manai, senjore Gremijau?

GREMIJUS Sutinku. Padovanočiau eikliausią Padujos žirgą tam, kurs žirgą tam, kurriginti, susižieduotu su ja, lovoj žaidimus pratęstų, ir išvaduoti nuo jos namus! Eime.

Gremijus ir Hortenzijus išeina.

TRANIJUS

Sakykit, pone, ar įmanoma

Apsvaigti taip staiga iš meilės?

LIUČENCIJUS

Tuo, Tranijau, nė pats nepatikėčiau,

Jeigu patyręs to nebūčiau iš tikrųjų.

Tačiau, kol dykinėdamas tenai stovėjau,

Iš neveiklumo meilė gimė,

Todėl dabar turiu prisipažinti

Aš tau, kuris brangus ir atsidavęs

Man taip, kaip Ana tai Kartaginos valdovei,

Jog jau degu, džiūstu ir mirsiu,

Jeigu negausiu tos kuklios mergaitės.

Patark man, Tranijau, nes tu tai moki,

Padėk man, Tranijau, nes tu gali.

TRANIJUS

Vėlu jau, pone, man jus bart,

Juk priekaištais širdies nepažabosi,

Jes nepažabosi,

Je telieka tik:

"Redime te captum quam queas minimo"⁴.

LIUČENCIJUS

Labai dėkoju. Tęsk. Smagu girdėt,
Susitvarkysiu aš, nes patari tu puikiai..

TRANIJUS

Jūs šitaip ilgesingai žvel ilgesingai žveld gal ir nesupratot reikalo esmės.
eld gal ir nesupratot reikalo esmės.

LIUČENCIJUS

O taip, aš temačiau jos veido grožį,
Man primenantį Agenoro dukrą,
Kuriai žemai nusilenkė Jupiteris
Ant kelių pabučiavęs Kretos krantą.

TRANIJUS

Tik tiek? Nepastebėjote, kaip jos sesuo
Pradėjo plūstis ir sukėlė tokį turgų,
Kad net kantriausiam nulinko ausys?

LIUČENCIJUS

Jos lūpos buvo rausvos lyg koralai,
Nuo jos kvėpavimo pakvipo oras,
Ji man šventa ir nuostabi atrodė.

TRANIJUS

Tuomet atėjo laikas jį išvest iš transo.-
Prašau, pabuskite. Jei mylite merginą,
Jums teks gerai pasukti galvą.
Nes vyresnioji jos sesuo tokia bjauri,
Jog tol, kol tėvas ja nusikratys,
Namuos jaunėlė turi būti užrakinta
Ir kalinams kuo stropiausiai,
Kad jos nevargintų gerbėjai.

LIUČENCIJUS

⁴ Skaityti: **Redime** te **kaptum** kvam kves **minimo** – lot. Išsipirk iš nelaisvės kaip galima pigiau.

Ak, Tranijau, koks jis žiaurus!

Bet juk girdėjai tu, kad jis ketina

Jai pasamdyti išsilavinusius mokytojus?

TRANIJUS

Girdėjau ANIJUS

Girdėjauą aš surezgiau.

LIUČENCIJUS

Aš irgi, Tranijau.

TRANIJUS

Abu sumanymus sujunkime į vieną.

LIUČENCIJUS

Pirmiausia dėstyk savo.

TRANIJUS

Jūs būsit tos merginos mokytojas.

Ir jūs tą patį sugalvojot?

LIUČENCIJUS

Tačiau ar tai įmanoma?

TRANIJUS

Ne. Nes kas gi bus jumis,

Vinčencijo sūnum, čia, Padujoj,

Kas krims knygas, kas kraštiečius lankys,

Kas prižiūrės namus ir su draugais puotaus?

LIUČENCIJUS

Na, *basta*, liaukis, aš turiu jau planą.

Dar niekieno namuos mes nematyti,

Iš mudviejų veidų nieks neatskurs,

Kas ponas, o kas tarnas. Tad nuspręsta:

Tu būsi ponas, Tranijau, ne aš,

Šeimininkausi ir tarnus samdysi,

O aš gal būsiu florentietis,

Gal neapolietis, o gal vargas pizietis.

Tebus, kaip pasakyta. Nedelsk

Ir nusirenk. Paimk apsiaustą mano, mano skrybėlę.

Bjondelas pasirodęs tavo tarnas bus.

Tačiau pirmiausia jį įspėsiu prilaikyt liežuvį.

TRANIJUS

Kaip pageidausit, pone.

Jie keičiasi drabužiais.

Trumpai ištarus, tenkint jūsų norus

Ir būti paklusnus aš privalau –

Nes atsisveikindamas jūsų tėvas

Įsakė man jums patarnaut,

Nors omeny turėjo jis ką kitą –

Man gera būt Liučencijum,

Kadangi man Liučencijus labai brangus.

LIUČENCIJUS

Tegu bus taip, nes myli pats Liučencijus,

Vergu pavirsiu, bet laimėsiu tą merginą,

Kuri taip netikėtai krito man į akį.

Jeina Bjondelas.

Štai ir nenaudėlis. Tai kur gi tu buvai?

BJONDELAS

Kur aš buvau? O kur gi buvot jūs? Ar Tranijus iš jūsų, pone, nušvilpė rūbus? Ar jūs iš jo nugvelbėt? O gal abu iš vienas kito? Tai kas čia vyksta?

LIUČENCIJUS

Prieik arčiau. Juokaut ne laikas.

Susivaldyk ir elkis pagal aplinkybes.

Čia Tranijus, kad man išgelbėtų gyvybę,

Manais drabužiais persirengė,

O aš tam, kad pabėgt galėčiau, - jo.

Nes vos atvykęs aš susikivirčijau

Ir žmogų nužudžiau, dėl to slapstaus.

Todėl liepiu tau būti jo tarnu,

Kol, vengdamas pavojaus, aš išvykęs būsiu.

Supratai mane?

BJONDELAS

Taip, pone. (*Į šalį*) Nesupratau nič nieko.

LIUČENCIJUS

Ir nevadinki Tranijaus vardu,

Nes jis dabar Liučencijus.

BJONDELAS

Tuo jam geriau. Ir aš mielai juo tapčiau.

TRANIJUS

Bičiuli, patikėk, jog aš labiausiai trokštu,

Kad jaunąją Baptistos dukterį Liučencijus laimėtų.

Ne dėl savęs, dėl savo pono aš prašau

Tave įvairiose draugijose kuo deramiausiai elgtis,

Kuomet vieni mes būsim aš tau – Tranijus,

Bet kitoje aplinkoje – Liučencijus.

LIUČENCIJUS

Tranijau, eime. Liko dar vienas dalykas: tu privalai tapti garbintoju. Jei pasiklausi tu manęs kodėl, - pakanka to, kad mano priežastys ir didelės ir svarbios.

Išeina. Aktoriai viršuje kalba.

PIRMAS TARNAS Pone, jūs snaudžiate. Jums nepatinka pjesė.

SLAJUS Ne, prisiekiu šventa Ona, ji įdomi. Ar dar ką nors rodys?

PAŽAS Pjesė tik prasidėjo, pone.

SLAJUS Nuostabi pjesė, ponio madam. Tik kad greičiau ji pasibaigtų.

Jie atsisėda ir žiūri

SCENA II.

Paduja. Priešais Hortenzijaus namus. Įeina Petručijus ir jo tarnas Grumijus

PETRUČIJUS

Aš iš Veronos išvykau

Ir aplankyti draugų į Padują atkeliavau.

Pirmiausia – mielo, ištikimo draugo

Hortenzijaus; Manau čia jo namas.

Na, Grumijau, suduok.

GRUMIJUS Suduoti, pone? Kad suduočiau? Ar galima taip piktnaudžiauti Jūsų malone?

PETRUČIJUS Nenaudėli, tau įsakau suduoti kuo stipriau.

GRUMIJUS Suduot jums, pone?! Na, kas aš toks, kad jums suduočiau, pone?

PETRUČIJUS

Suduoki į duris man be apgaulės.

Ir trenk kaip reikiant, griuvena, nes vošiu į makaulę.

GRUMIJUS

Mano ponas niršta. Bet jei suduočiau pirmas Jums į ausį,

Po to turėčiau laukti tik paties blogiausio.

PETRUČIJUS

Tai nepaklusi?

Jei nesuduosi, aš prisiekiu, ims skambėti varpai:

Patikrinsiu, ar moki išdainuoti ir sol ir fa trumpai.

Jis suka jam ausį.

GRUMIJUS

Gelbėkite, gelbėkite! Mano ponas pamišo!

PETRUČIJUS

Dabar suduok, kaip įsakiau, senasis pūzre!

Jeina Hortenzijus.

HORTENZIJUS Kas gi čia vyksta? Mano senasis draugas Grumijus ir mano mielasis draugas Petručijus! Kaipgi jūs laikotės Veronoj?

PETRUČIJUS

Sinjore Hortenzijau, ar jūs atėjote išskirt gaidžių?

*Con tutto il cuore, ben trovato*⁵, pasakyt geidžiu.

HORTENZIJUS

⁵ Iš visos širdies džiaugiuosi, kad jus sutikau (it.).

*Alla nostra casa ben venuto, molto honorato signor mio Petruchio*⁶. Kelkis,
Grumijau, kelkis, išspręsimė šį ginčą.

GRUMIJUS

Ne, čia ne toks reikalas, pone, kad padėtų lotynų kalba. Argi aš neturiu teisėto pagrindo atsisakyti tarnybos? Matote, pone: jis man liepė man suduoti, ir trenkti kaip reikiant. Bet ar tarnui dera taip elgtis su savo šeimininku, nors jis ir būtų išmetęs trisdešimt du taškus?

Verčiau aš būčiau jam gerai užtvojęs,

Kad jis nekeltų Grumijui pavojaus.

PETRUČIJUS

Tu tešlagalvis! Aš, Hortenzijau,

Liečiau tam asilui pabelsti į duris

Ir niekaip negalėjau priprašyti.

GRUMIJUS

Pabelsti į duris? Dievuli mano! Argi Jūs nesakėt aiškiai: "suduok man, trenk man, vožk man ir vožk kaip reikiant?". O dabar nei iš šio, nei iš to: "Pabelsti į duris"?

PETRUČIJUS

Patarčiau užsikimšt arba prasmegti skradžiai!

HORTENZIJUS

Petručijau, ramiau. Dėl Grumijaus – laiduoju.

Juk atsitiktinai susibarėt

Su ištikimu Grumijumi, mielu ir senu tarnu.

Ir pasakyki, mano drauge, kokie vėjai

Jus iš senos Veronos atpūtė į Padują?

PETRUČIJUS

Toks vėjas blaško po pasaulį jaunos žmones,

Kad jie ieškotu laimės ne namuos,

Kuriuos ne kažin ką patirsi. Trumpai,

Sinjore Hortenzijau, man štai kas atsitiko:

Antonijaus, tėvelio mano, nebėra jau,

⁶ Sveiki atvykę į mūsų namus, didžiai gerbiamas senjore Petručijau (it.).

Taigi turiu aš pasinert į labirintą,
Naudingai vest ir įsikurti kuo geriau.
Prie diržo žvanga kronos ir namuos netrūksta turto,
Tad nutariau pasidairyti po svečias šalis.

HORTENZIJUS

Tuomet, Petručijau, tuščiai neaušinu burnos –
Ir siūlau užsispyrėlę kaip reta, tau į žmonas.
Vargu ar padėkosi tu už patarimą,
Tačiau tau pažadu, kad ji turtinga,
Labai turtinga. Bet tu juk mano draugas,
Ir aš tau nelinkiu tokios žmonos.

PETRUČIJUS

Sinjore Hortenzijau, aš atpažįstu draugą
Iš pusės žodžio: Ir jeigu žinai,
Kad ji Petručiui pakankamai turtinga –
Man turtas – priežastis užtraukt vestuvių giesmę –
Nors būtų ji bjauri tartum Florencijaus žmona,
Nukaršus kaip Sibilė ar pikta ir užsispyrus
Tartum Ksantipė, netgi dar blogesnė,
Tokie dalykai manęs nejaudina, bent jau
Neatvesina, nors ir būtų ji
Šiurkšti lyg bangos Adrijoj.
Aš atvykau į Padują dėl turto vesti;
O jei dėl turto, reiškia Padujoj laimingai.

GRUMIJUS

Na tik pažiūrėkit, pone, jis tiesiai šviesiai jums sako, ką galvoja. Duokite tivoja.
Duokite tiso, ir jis ves kad ir lėlę, kad ir marškinių sagą arba seną bobą be dantų,
turinčią tiek ligų, kiek penkiasdešimt dvi kumelės. Viskas jam tiks, kad tik pinigų būtų.

HORTENZIJUS

Petručijau, jei reikalas jau tiek pasistūmėjo,
Tęsiu toliau, ką leptelėjau vien juokais.
Galiu, Petručijau, pripiršti tau žmoną

Pakankamai turtingą, jauną, gražią
Ir išaugintą padoriausiuose namuos.
Vienintelis jos trūkumas, bet jis baisiausias
Yra, kad ji keikūnė nepakenčiama
Ir užsispyrus, ir atžagri be saiko –
Tokia, kad jei blokia, kad jei blo
Nevesčiau jos netgi už aukso lobį.

PETRUČIJUS

Nutilk, Hortenzijau. Tu aukso galios nežinai.
Tik pasakyki man jos tėvo vardą;
Nes aš prie jos švartuosiuos nors ir barsis
Tartum perkūnija per darganas rudens.

HORTENZIJUS

Jos tėvo vardas – Baptista Minola,
Garbingas, mielas džentelmenas.
O ji – Katarina Minola,
Baringas Padujos liežuvis.

PETRUČIJUS

Nors jos ir nepažįstu, bet žinau jos tėvą;
Jį pažinojo ir velionis mano tėvas.
Nė bluosto nesudėsiu tol, kol neišvysiu jos;
Tad man atleiskite už įžūlumą,
Per mūsų pirmąjį susitikimą,
Nebent norėtumėte eiti su manim.

GRUMIJUS

Prašau jus, pone, jį paleisti tenkinti savo užgaidos. Patikėkit manimi, jeigu ji
pažinotų jį taip gerai, kaip aš, suprastų, jog plūdimas jo nėra kiek neveikia. Nors dešimt
kartų tegu apšaukia jį niekšu – jam nėra motais. Tačiau jeigu jau jis pradės – tuoj
parodys, ką sugeba jo kakarinė. Sakau jums, pone, jeigu ji trumpam su juo susidės, jis
taip drėbtels jai į veidą ir atims amą, kad ji visai susileis ir bus kaip aklas kačiukas.
Nepažįstate jo, pone.

HORTENZIUS

Palauk, Petručijau, einu su tavimi,
Nes mano lobis – irgi pas Baptistą,
Po užraktais ten deimantai manos širdies,
Jaunėlė jo, gražioji Bjanka.
Ją tėvas saugo nuo manęs ir nuo kitų
Gerbėjų jos, o man – varžovų.
Manydamas, jog neįmanoma
Dėl trūkumų, kuriuos minėjau
Galų gale ištekint Katariną.
Tad Baptista nusprendė gan ryžtingai
Nė vieno neprileist prie Bjankos,
Kol prakeikta Katarina neištekės.

GRUMIJUS

Prakeiktoji Katarinai!
Blogiausia ko sulaukt norėtų mergina.

HORTENZIUS

Petručijau, bičiuli, paslaugos tavęs prašysiu –
Kitais drabužiais persirengusį rekomenduok
Mane Baptistai tartum garsų muzikantą,
Kuris galėtų muzikos pamokyt Bjanką,
Aš šiuo triuku pasieksiu bent jau tiek,
Kad ją lankyt galėsiu, kai jina viena,
Ir niekieno neįtariamai pasimeilint jai.

GRUMIJUS

Na, argi ne sukčiai? Tik pažiūrėkit, kaip apgaudinėja senius! Kaip jaunimas stoja
vienas už kitą!

Jėina Gremijus ir persirengęs Liučencijus.

Pone, pone, atsisukit! Kas gi čia ateina, ką?

HORTENIZJUS

Ša, Grumijau! Tai mano konkurentas.
Petručijau, paeikime į šalį.

GRUMIJUS

Apdujęs iš meilės snarglys!

GREMIJUS (*Liučencijui*)

Labai gerai. Aš peržiūrėjau sąrašą.

Aš pažadu įrišti viską prabangiai -

Žiūrėk, kad visos knygos apie meilę būtų,

Ir mokydamas ją vien apie tai kalbėk.

Ar supratai? Jei taip,

Prie atlygio dosnaus Baptistos,

Pridėsiu dar, nepagailėsiu. Ir sąsiuvinį nepamiršk,

Tik tai kaip dera iškvėpink,

Nes ta, kurios ranka palies juos,

Už kvėpalus saldesnė. Ką gi jai skaitysi?

LIUČENCIJUS

Vien tai, kas bus į naudą jums,

Manasis patrone, tuo būkit tikras,

Lyg mano vietoj būtumėt jūs pats.

Tikriausiai mano žodžiai bus įtaigesni

Nei jūsų, juk ne mokslininkas esat.

GREMIJUS

O moksle – koks tu nuostabus!

GRUMIJUS

Zubryla – asilas jis bus!

PETRUČIJUS

Nutilk!

HORTENZIJUS

Ša, Grumijau! Tesaugo Dievas jus, Senjore Gremijau!

GREMIJUS

Ir man džiugu matyt jus, gerbiamas senjore.

Aš pas Minolą, žinote, einu.

Buvau jam pažadėjęs,

Surasti puikų mokytoją nuostabiai Bjankai.

Ir man sėkmė nusišypsojo
Sutikti šį jaunuolį, apsišvietusį bei dorą,
Labai jai tinkantį poezijos žinovą
Ir skaičiusį kitas geras knygas, aš garantuoju.

HORTENZIJUS

Puiku. Ir man pasisekė surasti poną,
Žadėjusį atvesti gerą muzikantą,
Kad muzikos pamokytų mieliausią mūsų.
Kaip matote, ir aš ištikimai tarnauju
Gražuolei Bjankai – taip ją myliu.

GREMIJUS

Tai aš ją myliu, mano žygiai tai įrodys.

GRUMIJUS (*nuošalyje*)

Geriausiai meilę kapšas jo parodys.

HORTENZIJUS

Ne laikas, Gremijau, dabar puikuotis meile,
Jei išklaudyti teiksītės manęs,
Naujieną pasakysiu, jums abiem malonią.
Man pasitaikė čia sutikti šitą poną,
Kuris ilgai nesispyriojęs mūsų naudai
Sutiko pasipiršt prakeiktai Katarinai,
O jeigu kraitis jam patiks – ir vest.

GREMIJUS

Gera, jeigu kaip tars, taip padarys.
Hortenzijau, ar paminėjot jos ydas?

PETRUČIJUS

Žinau, kad ji – rėksnė, pikčiurna, priešgyna.
Jei, ponai, tiktai tiek, man nesvarbu.

GREMIJUS

Nejau, bičiuli? Kur Jūs gimęs?

PETRUČIJUS

Veronoje. Esu Antonijaus sūnus.

Tėvelis mirė, gyvenu iš palikimo
Ir pasimėgauti žadu ilgom, gražiom dienom.

GREMIJUS

Tik, pone, ar sulauksit su tokia žmona!
Bet, jeigu apsisprendėt, Dievas jums padės,
Ir aš pagelbėsiu jums, kuo galėsiu.
Nusprendėte laukinei katei pasipiršt?

PETRUČIJUS

Aš pagyvent nusprendžiau!

GRUMIJUS (*nuošalyje*)

Jei jis nepasipirš, aš jį pasmaugsiu.

PETRUČIJUS

Kam atvykau aš, jeigu ne dėl to?
Gal manote, kad menko triukšmo išsigąsiu?
Gal liūtų aš riaumojant negirdėjau?
Gal negirdėjau, kaip mauroja jūra vėtroj,
Apsiputojus lyg įsiutęs šernas?
Ar negirdėjau aš sunkiosios artilerijos lauke
Ir dangiškosios perkūnijos artilerijos?
Ar negirdėjau, kaip lemtingam mūšy
Ristūnai žvengia ir trimitai su pavojaus šūksniais aidi?
O jūs man kalbate apie mergos liežuvį!
Kuris nė oro nesudrebins taip, kai kaštonas,
Susprogęs ūkininko laužo liepsnoje?
Na, na! Negąsdinkit vaikų baubais.

GRUMIJUS (*nuošalyje*)

Nes jis jų visiškai nebijo.

GREMIJUS

Hortenzijau, klausyk.
Man regis, šitas ponas atkeliavo
Tiek savo, tiek ir mūsų laimės.

HORTENZIJUS

Žadėjau, kad visi mes susimetę

Padengsim jo piršlybų išlaidas.

GREMIJUS

Mes mesimės taip pat tegu tiktai jis veda.

GRUMIJUS

Apie pietus svajok, kad nepakliūtumei į bėdą.

Jeina Tranijus, persirengęs Liučencijus ir Bjondelas.

TRANIJUS

Duok Dieve, jums sveikatos, ponai,

Drįstu paklausti, ar nežinot,

Kuriuo keliu arčiau pas gerbiamą Minolą?

BJONDELAS

Ar tai tas pats, kurio namuos dvi gražios dukros?

TRANIJUS

Taip, tas pats, Bjondelai.

GREMIJUS

Klausykite, ar jūs tiktai ne apie ją...

TRANIJUS

Turbūt ir apie jį, ir apie ją, koks jūsų reikalas, beje?

PETRUČIJUS

Tikiuos, ne apie tą, kuri vis ardosi, šventos ramybės dėlei...

TRANIJUS

Nemėgstu tų, kurios vis ardos. Eime, Bjondelai.

LIUČENCIJUS (*nuošalyje*)

Šaunuolis, Tranijau, gera pradžia.

HORTENZIJUS

Dar leiskite ištarti žodį.

Jūs pasipiršt merginai tai ketinat, taip ar ne?

TRANIJUS

O jei ir taip, ar aš ką įžeidžiau?

GREMIJUS

Ne, jeigu dingsite iš čia greičiau.

TRANIJUS

Bet pone, gatvėm vaikšiot leidžiama vienodai

Tiek man, tiek jums.

GREMIJUS

Bet ne pas ją.

TRANIJUS

Na, bet kodėl gi, pasakykit?

GREMIJUS

Dėl to, kad jūs žinotumėt, jog ji skirta senjorui Gremijui.

HORTENZIJUS

Ją pasirinko ir Hortenzijus.

TRANIJUS

Nurimkit, ponai. Jei esate garbingi,

Suteikę teisę man kalbėti – išklausykit.

Juk Baptista yra kilmingas ponas

Ir neblogai pažįsta mano tėvą.

Nors dar žavesnė būtų jo duktė

Ir dar daugiau jaunikių pirštų jai – nepasitraukčiau.

Jei apie Ledos dukrą sukos tūkstantis gerbėjų,

Ar neverta gražioji Bjanka tūkstančio ir vieno,

Kurį ir turi. O tai yra Liučencijus,

Nors ją laimėt tikėtusi pats Paris.

GREMIJUS

Atrodo, šitas ponas užkalbės visiems dantis.

LIUČENCIJUS

Jam kelią duokit ir išvysite, kad jis ne eržilas, o kuinas...

PETRUČIJUS

Hortenzijau, kuriems galams šios kalbos?

HORTENZIJUS

Jums, pone, drįsčiau vieną klausimą užduot:

Ar matėt kada nors Baptistos dukrą?

TRANIJUS

Ne, pone, bet girdėjau, kad jis turi dvi dukras,
Viena barningu liežuviu garsėja,
Tiek pat, kiek kuklumu ir dailumu antroji.

PETRUČIJUS

Pirmoji man skirta, į ją nesikėsinkit.

GREMIJUS

Palikite tą žygdarbį Herakliui,

Nes bus jisai sunkesnis negu dvylika kitų.

PETRUČIJUS

Mane supraskit, ponai iš tiesų:
Jauniausioji dukra, kuria susidomėjot,
Gerbėjams nepasiekiamo – ją tėvas saugo
Po užraktu ir niekam tol neatiduos,
Kol vyresniosios neištekins,
Tiktai tuomet jaunėlė taps laisva.

TRANIJUS

Jeigu teisybę šnekat, esat tas,
Kuris visiems, ir man tarp jų, padės,
Pralaužkite ledus ir žygdarbį atlikit šį,
Vyresniąją laimėkit ir išlaisvinkit jaunėlę
Varžyboms, na, o laimingasis,
Kuris bus gavęs ją, skolingas Jums neliks.

HORTENZIJUS

Teisingi žodžiai, pone, ir mintis – gera,
Bet jeigu ryžotės gerbėju tapti,

Privalot kaip visi pagerbti šį sinjorą,
Kuriam mes esam nuoširdžiai dėkingi.

TRANIJUS

Nenusivilsite manim, šia proga
Popiet kviečiu visus sueit
Ir deramai išgert už mūsų meilę.
Mes būsim lyg advokatai teismo salėj,
Jie aršiai varžos, bet už stalo – broliai.

GRUMIJUS, BJONDELAS

Pasiūlymas – puikus! Eime, vyručiai.

HORTENZIJUS

Pasiūlymas išties šaunus.
Petručijau, jūs būsit mūsų *ben venuto* (svečias it.).

II VEIKSMAS

I SCENA

Paduja. Kambarys Baptistos name. Jeina Katarina ir Bjanka surištomis rankomis.

BJANKA

Neskriausk savęs, neskriausk manęs, sesute,
Nepančioki manęs tarytum vergės,
Jaučiuos siaubingai. Jei papuošalų nemėgsti,
Atrišk rankas, ir aš tuoj nusimesiu
Visus rūbus lig apatinio sijonėlio,
Paklusu tavo paliepimui bet kokiam,-
Aš moku gerbti vyresniusius.

KATARINA

Kuris gerbėjas iš visų
Yra mieliausias tau? Tik nemeluok.

BJANKA

Tikėki, sese, dar nei vienas vyras
Man nepadarė tokio įspūdžio,
Kad jį išskirt galėčiau iš kitų.

KATARINA

Meluoji, išuli mergiote. Tai Hortenzijus?

BJANKA

Jei tau įkrito jis į akį, aš prisiekiu
Daryti viską, kad jūs būtumėt kartu.

KATERINA

Tuomet, matyt, tave prie turto traukia

Prie Gremijaus, kad jis tave išpuošų?

BJANKA

Ar jo tu taip pavydi?

Dabar aš suprantu, kad tu juokauji

Ir visą laiką tikrai juokavai.

Prašau, sesute Keit, atrišt rankas.

KATARINA

Ak, juokavau ir dar tebejuokauju

Suduoda jai

Jeina Baptista

BAPTISTA

Na, kas gi čia panele? Iš kur

Tiek jėžūlumo?-

Į šalį, Bjanka, pasitrauk. Ji ,vargšė, verkia.

Imk sąsiuvinį, neprasidėk su ja.-

Turėtu būti gėda tau, velnių priputus mergšė,

Kodėl skriaudi ją, ar kada tave ji

skriaudė?

Ar tau kada ji atsikirto aštresniu žodžiu?

KATARINA

Nepagarbą man reiškia jos tylą. Pamokysiu už tai.

Puola prie Bjankos

BAPTISTA

Ką, regint man? Palik mus, Bjanka.

Bjanka išeina

KATARINA

Pakęsti negali manęs? Matau-
Ji tavo turtas, ją ištekint reikia;
O man – per tuoktuves jos šokt basai
Ir beždžiones po pragarą vaikyt belieka.
Man nieko nesakyk. Sėdėsiu ir raudosiu,
Kol rasiu progą kerštui.

Išeina

BAPTISTA

Ar teko kam kentėt labiau nei man?
Bet kas gi čia?

Įeina Gremijus, Liučencijus (mokytojas) apsirengęs kaip prasčiokas, Petručijus, Hortenzijus, apsirengęs kaip muzikantas, Tranijus, persirengęs Liučencijumi, ir jo tarnas Bjondelas, nešinas liutnia ir knygomis.

GREMIJUS

Labas rytas, kaimyne Baptista.

BAPTISTA

Labas rytas, kaimyne Gremijau,
Telaimina Jus, Dievas, ponai!

PETRUČIJUS

Ir jus, gerasis, pone! Kiek žinau
Jūs turit žavią dorybingą dukrą Katariną?

BAPTISTA

Taip, dukrą Katariną aš turiu.

GREMIJUS

Jūs tiesmuka labai. Ir lendat be eilės.

PETRUČIJUS

Jūs trukdot man, sinjore Gremijau; nustokit.

Aš džentelmenas iš Veronos, pone,

Išgirdęs apie sąmojų jos ir jos grožį,

Jos draugiškumą ir pagirtiną kuklumą,

Malonų elgesį ir žavesį manierų,

Drįsau pas jus ateiti nekviestas,

Kad įsitikinčiau savom akim,

Ar tai tiesa, ką aš girdėjau

Ir tartum atlygį ir priėmimo malonumą,

Aš pristatau jums vyrą šį.

(pristato Hortenzijų)

Gera išmano muziką ir matematiką

Ir ją išmoksline iki galo,

Žinau, ji-ne naujokė šiuos dalykuos,

Priimkit ją, neskaudinkit manęs.

Jis- Licijus, kilimo – mantujietis.

BAPTISTA

Man malonu matyti Jus,

O su jumis ir ji, tik štai Katarina –

Ne jums, deja, tai puikiai suprantu.

PETRUČIJUS

Matau, nenorot išsiskirt su ja,
O gal aš pats nemielas?

BAPTISTA

NE, ne. Kalbu tik tai, ką išmanau.
Iš kur jūs kilęs? Kuo vardu?

PETRUČIJUS

Petručijus esu, Antonijaus, garsaus
Visoj Italijoje žmogaus, sūnus.

BAPTISTA

Džiugu matyti Jus – esu nemažą apie jį girdėjęs.

GREMIJUS

Giriu aš jūsų kalbą, bet meldžiu
Kad ir kukliems prašytojams prabilti būtų leista.
Na, pasitraukite! Koks retas nekuklumas!

PETRUČIJUS

Atleiskite, sinjore Gremijau, bet aš norėčiau kuo greičiau užbaigt.

GREMIJUS

Neabejoju, pone, bet piršlybas savo keiksit.
Kaimyne, esu tikras, ši drama labai vertinga.
Norėdamas būti toks pat maloningas, aš labiau už visus
kitus dėkingas už Jūsų maloningumą, drąsiai pristatau
Jums šį jauną mokslininką (*pristato Liučencijų*), -
Jis ilgai mokėsi Reimse ir išmano graikų bei lotynų
Kalbas taip pat puikiai kaip anas mokytojas muziką
Ir matematiką. Jo vardas – Kambijus. Prašom

Priimt jo paslaugas.

BAPTISTA

Labai dėkoju, sinjore Gremijau. Sveiki atvykę, Kambijau. Bet Mielas pone, man atrodo, kad jūs – svetimšalis. Atleiskite už Smalsumą, bet norėčiau sužinoti, kaip čia atsidūrėte?

FRANIJUS

Tai jūs atleiskit, pone, man už įžūlumą,
Jog, būdamas užsieniečiu,
Drįstu aš pasipiršti Jūsų dukrai,
Žaviajai, dorybingai Bjankai.
Nors man ir žinomas sprendimas jūsų tvirtas
Pirma ištekinti vyresnę jūsų dukrą.
Vienintelis dalykas, ko prašau,
Kad Jūs, išgirdę apie mano kilmę,
Man leistumėte tapti vienu iš gerbėjų
Ir būtumėte maloningas kaip ir jiems.
O jūsų dukrų išsilavinimo labui
Gan paprastą įteiksiu instrumentą.
Ir ryšulėlį knygų graikų ir lotynų kalbomis.
Jei neatstumsit – jų vertė didžiulė.

(Bjondelas atneša liutnią ir knygas)

BAPTISTA

Jūs esate Liučencijus? O kur jūs gimęs?

FRANIJUS

Iš Pizos aš, Vinčencijaus sūnus.

BAPTISTA

Jis Pizoje garsus. Daug gero
Girdėjau apie jį. Maloniai prašom pone
(*Hortenzijui*) Paimkit liutnią, (*Liučencijui*) o Jūs
ryšelį knygų;
Tuoį savo mokines išvysit.
Ar ten kas nors yra?!

Įeina tarnas

Pas mano dukteris ponus šiuos palydėk
Ir mokytojais pristatyk. Tegų juos gerbia.

(Tarnas išeina su Liučencijum ir Hortenzijum.

Paskui juos – Bjondelas).

Eime į sodą pasivaikšiot truputėlį
Ligi pietų. Džiaugiuosi, kad atvykot,
Ir jauskitės ilgai lauktais svečiais.

PETRUČIJUS

Sinjore, aplinkybės skubino mane,
Juk negaliu kasdien ateiti pirštis.
Per savo tėvą žinomas esu aš Jums,
Vienintelis paveldėjęs jo žemę ir turtus,
Kurių nepaūžiau, bet dar pagausinau,
Tad tarkit – jei jūsų dukros meilę pelnysiu,
Koks kraitis skirtas mano žmonai bus?

BAPTISTA

Sumoku dvidešimt tūkstančių auksinių kronų,
O po mirties palieku pusę savo žemių.

PETRUČIJUS

O aš jai pažadu našlystės rentą,
Jei pergyvens jinai mane,
Iš savo žemių ir nuomojamo turto.
Susitarimo sąlygas mes aiškiai apibrėžkim,
Kad jų laikytųsi abi iš mudviejų šalių.

BAPTISTA

Tik tai po to, kuomet pasieksit tikslą,
Kuris yra jos meilė. Nes tik ji svarbiausia.

PETRUČIJUS

Tai nesunku, tikėkit, tėve,
Aš tiek valdingas, kiek jinai išpuikus;
O ten, kur dvi įnirtę liepsnos susitinka,
Jos išėikvoja tai, kas įtūžį maitina.
Nors lengvas vėjo gūsis įplieskia didžiulę ugnį,
Didžiulė vėtra visiškai ją užgesins.
Kaip aš jai nusilenksiu, taip – ir ji man,
Ne skystablauzdis aš, peršuos kaip vyras.

BAPTISTA

Gera, kad tu peršies ir atakuoji greitai,
Tegu nenuginkluoja jos užgaulūs žodžiai.

PETRUČIJUS

Atsilaikysiu lyg prieš vėtrą kalnas,
Kuris nekrusteli, nors vėtra nesiliauna.

Jeina Hortenzijus (Licijus) su praskelta galva

BAPTISTA

Kas tau, brolau? Kodėl atrodai toks išbalęs?

HORTENZIJUS

Iš baimės, patikėkit, išbalau.

BAPTISTA

Na, kaip dukra? Ar muzikai gabi?

HORTENZIJUS

Manau, kad ji gabesnė Karo reikalams,
Kad ginklą reiktų jai valdyti, o ne liutnią.

BAPTISTA

Ar jos neperlaužei, kad imtų liutnią?

HORTENZIJUS

Jinai sulaužė liutnią į mane,
Nors aš tepasakiau jai, jog ne tie akordai
Ir paėmiau už rankos, kad pirštus sudėčiau,
O ji kad puls kaip velnias nekantri,
“Ar čia akordai? Spjaut ant jų”,
Sulig tais žodžiais žiebė man į galvą
Instrumentu ir jį užmovė ant makaulės;
Kol aš stovėjau ten nustėręs
Tartum prie gėdos stulpo, žvelgdamas pro liutnią,
Mane vadino ji nukvakusiu džyrutoju
Ir lirbiu čyru čyru, tuziną tokių vardų
Parinkus, viens už kitą gražesnių.

PETRUČIJUS

O pažiūrėkite, kokia smagi merga!
Dabar ji dešimt kartų man labiau patinka,
Ah, šnektelėt su ja greičiau!

BAPTISTA (HORTENZIUI)

Na, nesikrimskit taip, eime,
Pamokysit jaunesnę mano dukrą;
Ji supratinga ir imli.
Sinjore Petručijau, ar eisit su mumis,
Ar man atsiųst Jums savo dukrą Keit?

PETRUČIJUS

Atsiųskit, prašom.

Išeina Baptista, Tranijus, Gremijus ir Hortenzijus

Palauksiu jos čia pat,
O kai ateis, savaip jai piršiuos.
Jei plūstis ims, tiesiog sakysiu,
Kad gieda ji saldžiai tartum lakštingala.
Jei susirauks, palyginsiu su rože
Suspindusia nuo rytmečio rasos.
Jei ji tylės, nė žodžio neištars,
Pagirsiu jos iškalbingumą
Ir liaupsinsiu lyg suoktų eilėmis.
Jei lieps man nešdintis, dėkosiu
Jeigu vedybų purtysis – paklausiu,
Kada gi užsakus paduosim.
O štai ir ji; Petručijau – pradėk.

Ieina Katarina

Lenkiuosi, Keit, girdėjau šitaip jus vadina.

KATARINA

Girdėjote, tačiau prastai Jums su klausa,
Kas kreipias į mane, tas kviečia Katariną.

PETRUČIJUS

Netiesą sakote, Jūs Keit – ir tiek,
Mieloji Keit, gražiausia Dievo Karalystėj,
Tu Super skanumynas, Keit,
Saldžiausias iš visų, kur beįlįstum.
Klausyk, paguoda mano, Keit,
Meilumą tavo liaupsina visi,
Dorybėm gėrisi ir grožį giria,
Bet ką regiu – kalbas visas pranoksta,
Ir mano širdį traukia pasipiršt.

KATARINA

Ak, traukia? Ir pačiu laiku! Tegu tasai, kas traukia,
Patraukia Jus ir čia. Iš karto matyti,
Kad esat traukomas.

PETRUČIJUS

Kaip tai traukomas?

KATARINA

Tartum kėdė.

PETRUČIJUS

Kaip pirštu į akį. Ateik ir sėskis ant manęs.

KATARINA

Tokie pat asilai, kaip Jūs, skirti nešioti.

PETRUČIJUS

Tačiau ir moterims išvengt naštos nelemta, kaip ir Tau.

KATARINA

Tik ne nuo tokio kuino, koks Jūs esat.

PETRUČIJUS

O, Keit mieloji, neapsunkinsiu tavęs,
Žinodamas, kad tu jauna dar ir lengva.

KATARINA

Per daug lengva, kad toks stuobrys pagautų,
Nors ir sveriu aš lygiai tiek, kiek svert turiu.

PETRUČIJUS

Aš čir vir vir 58? Vyturiu

KATARINA

O aš tave jau vyt turiu.

PETRUČIJUS

O vyturys tave sules kaip peteliškę.

KATARINA

Prieš peteliškę vyturys atrodo blyškai.

PETRUČIJUS

Nagi tikra vapsva, esi per daug pikta.

KATARINA

Jai aš – vapsva, tai geluonies bijok.

PETRUČIJUS

Tuomet man lieka jį tiktai išraut.

KATARINA

Ar toks kvailys pajėgs jį rasti?

PETRUČIJUS

O kas nežino, kur vapsvos gylys?

Uodegoje.

KATARINA

Liežuvyje.

PETRUČIJUS

Kieno liežuvy?

KATARINA

Tavajam, jeigu apie uodegas mali. Sudie.

PETRUČIJUS

Taigi liežuvis mano – tavo uodegoj. Na ne, mieloji
Keit. Esu aš džentelmenas.

KATARINA

Patikrinsim.

(Vožia jam)

PETRUČIJUS

Prisiekiu, jeigu trenksi dar, tuoj pat rankas surišiu.

KATARINA

Iš rankų herbą taip paleist gali.

Jei man rankas suriši, ne džentelmenas tu.

O jei ne džentelmenas, liksi ir be herbo.

PETRUČIJUS

Ar šauklį aš girdžiu? Paimk į savo herbą ir mane.

KATARINA

Koks tavo ženklas? Gaidžio skiauterė?

PETRUČIJUS

Be skiauterės gaudžiukas apsieis, jei Keit bus jo vištytė.

KATARINA

Gaidžiukas šis – ne man, kranki tu lyg kranklys.

PETRUČIJUS

Na, Keit, kodėl tu susiraukusi tokia?

KATARINA

Išvydus rūgštų obuolį, aš visuomet raukaus.

PETRUČIJUS

Nėra čia obuolių tokių, taigi nesiraukyk.

KATARINA

Yra, yra.

PETRUČIJUS

Parodyk man. Na, kurgi?

KATARINA

Ak, gaila veidrodžio nėra.

PETRUČIJUS

Tai tu apie mane?

KATARINA

Nors jaunas, bet jau supratingas.

PETRUČIJUS

Per jaunas tau.

KATARINA

Bet jau suvytęs.

PETRUČIJUS

Nuo rūpesčių.

KATARINA

Tai man nerūpi.

PETRUČIJUS

Klausyk, Keit. Taip paprastai tu nepaspruksi.

KATARINA

Jei pasiliksiu, susierzinsiu. Praleiskit.

PETRUČIJUS

NE, nepraleisiu. Su tavim smagu,

Girdėjau, kad tu užsispyrėlė pikta,

Tačiau dabar matau, kad man melavo;

Tu maloni, žaisminga, mandagi,

Tyli, tačiau saldi tarytum pavasarinės

Gėlės.

Nesiraukai tu ir nerodai paniekos,

Ir lūpų nekramtai tartum pikčiurna,

Nemėgsti tu nutraukti pokalbio,

Maloniai sutinki gerbėjus savo

Ir draugiškai elgiesi su visais.

Kodėl kažkas man pranešė, jog Keit raiša?

Kokie šmeižikai! Keit tiesi lyg riešuto

Stiebelis, gymis jos toks pat tamsus

Kaip riešutas, tačiau už branduolį saldesnis.

O paejęk, parodyk man, kaip vaikštai. Nešlubuoji?

KATARINA

Pradink, kvaily, ir komanduok kitai.

PETRUČIJUS

Ar taip karališkai galėjo vaikščiot

Diana giraitėje, kaip Keit šiame kambaryje?

Diana tu būk, o jai leisk tapti Keit,

Kuklia taps Keit, Diana - žaisminga!

KATARINA

Kur tu išmokai šių kalbų?

PETRUČIJUS

Man įgimti tokie ekspromtai.

KATARINA

Mama gamta – šmaikšti. Tiktai sūnus jos – kelmas.

PETRUČIJUS

Ar aš ne išmintingas?

KATARINA

Verčiau jau eikite miegot.

PETRUČIJUS

Tačiau tik tavo lovoje, saldžioji Katarina.

Nutraukim šį tauškimą. Tad – trumpai drūtai.

Tavasis tėvas jau sutiko, kad tu taptum

Mano žmona, ir sutarta dėl tavo kraičio;

Tad kaip besispyriotumei, tave aš vesiu.

Esu tau, Keit, aš tinkamas jaunikis,

Prisiekiu šia šviesa, kurioj tavim grožėjas

Ir pamilau, kad kito tu žmona netapsi.

Jeina Baptista, Gremijus ir Tranijus (kaip Liučencijus)

Nes gimęs aš tave sutramdyt, Keit, -

Laukinę katę, kad tu taptumei naminė.

Ir murktumei sau namuose lyg įprasta murklė.

Štai tavo tėvas. Atsisakinėt nedrįsk;

Žūt būt žmona tu mano būsi, Katarina.

BAPTISTA

Na, kaip sinjore? Sutarėt su mano dukterim?

PETRUČIJUS

Na, žinoma. Mes sutarėm dėl visko.

Kitaip ir būti negalėjo.

BAPTISTA

Na, tai kodėl tu nelinksma, dukrele?

KATARINA

Ir dar vadinat dukrele? Po to,
Kai tokį tėvišką rūpestingumą Jūs parodėt,
Norėdamas ištekinti už puspročio,
Akiplėšos ir nutrūktgalvio chuligano,
Kuris mane įveikti tikis grubumu!

PETRUČIJUS

Jums, uošvi, pasakysiu štai ką. Jūs
Ir apie ją kalbėję malėt niekus.
Ji tik atrodo jėžūli,
Bet iš tikrųjų ji meili kaip balandėlė.
Ji ne impulsyvi, bet santūri kaip rytas.
Kantrybė ji nurungtų net Grizeldą,
O skaistumu Lukrecijai prilygtų.
Žodžiu, mes taip dėl visko sutarėm,
Jog jau sekmadienį įvyks vestuvės.

KATARINA

Ligi sekmadienio tu būsi jau pakartas.

GREMIJUS

Oho, Petručijau, pirmiau tave pakars!

TRANIJUS

Kaip atitiko kirvis kotą! O tai reiškia,
Jog mūsų reikalai prasti.

PETRUČIJUS

Kantrybės, ponai. Išrinkau ją sau.
Jei mes abu patenkinti, kam turi tai rūpėti?
Akis į akį būdami su ja susitarėm,

Jog tebeliks jinai draugijoj raganiūkštė,
Vargu, ar man pavyktų jus įtikint tuo,
Kad ji mane įsimylėjus. Mano Keit!
Ji apkabino mano kaklą ir, nesiliaudama
Bučiuoti, dar priesaiką po priesaikos
Kartojo tol, kol manyje sukėlė aistrą.
Jūs dar snargliai! Nematėte,
Kaip likus moteriai vienai su vyru,
Drovus tylenis gali užsispyrėlę sutramdyt.
Paduoki ranką, Keit. Aš į Veneciją vykstu
Nupirkti ten vestuvinių drabužių.
Kelk puotą, uošvi, kviesdamas svečius,
Nes mano Keit bus iš visų gražiausia.

BAPTISTA

Nė nežinau, ką besakyti. Paduokit man rankas.
Telaimina, Petručijau, jus Dievas. Na, o aš džiaugiuosi.

GREMIJUS IR TRANIJUS

Mes tariam Amen. Liudininkai būsim.

PETRUČIJUS

Jums uošvi, žmona ir sinjorai, pasakau sudie.
Vykstu aš į Veneciją. Sekmadienis artėja.
Nupirksiu papuošalus, drabužius ir žiedus.
Bučiuoki, Keit mane, nepaisydama nieko.
Juk šį sekmadienį iškelsim vestuves.

Išeina Petručijus ir įtūžusi Katarina

GREMIJUS

Kaip greitai jiems pavyko susitarti dėl vestuvių!

BAPTISTA

Jums, ponas, palieku aš tikrai pirklio rolę,
Kai prekė parduota nepavaldi kontrolei.

TRANIJUS

Užsigulėt galėjo jūsų prekė;
Dabar ji pelną teiks ar jūrai atiteks.

BAPTISTA

Vedybinė jų laimę aš laikau pelnu.

GREMIJUS

Neabejokite jų laime, - jų vieny.
Bet pakalbėkime apie jaunesnę dukrą.
Išaušo trokštama diena. Esu kaimynas Jūsų,
Pirmasis drįsęs pasipiršt gražiajai Bjankai.

TRANIJUS

Bet aš juk myliu Bjanką daug labiau.
Nei žodžiai liudija, ir nei atspėja mintys.

GREMIJUS

Tu, geltonsnapi, negali mylėt jos taip, kaip aš.

TRANIJUS

Užšaldysi tu meilę, vaikštantis bankrote!

GREMIJUS

O tu supleškinsi.
Šalin snargly! Tikrai vyresnis vyras remia žmoną.

TRANIJUS

Tačiau į jaunuolius vis krypsta damų žvilgsniai.

BAPTISTA

Pakanka, ponai, aš išspręsiu jūsų ginčą.

Tegu žygius apvainikuoja prizas. Tas, kuris

Našlės didžiausią rentą mano dukrai skirs,

Ją pačią ir priims iš mano rankų.

Ką, Gremijau, pasiūlyt gali Jūs?

GREMIJUS

Pirmiausia savo namą pačiame centre;

Kuris prabangiai apstatytas sidabru ir auksu,

Dubenimis nusiplovimui jos dailių rankų;

Tirietiškais kilimais nukabintos sienos,

Dėžutėse iš dramblio kaulų pilna kronų;

Komodose iš kipariso suvynioti gobelenai,

Baldakimai, papuošalai ir baltiniai brangiausi,

Pagalvės turkiškos išsiuvinėtos perlais,

O iš Venecijos užuolaidėlės – auksu,

Dar alaviniai ir variniai indai, be kurių

Šeimininkauti neįmanoma. O fermoje

Iš šimto karvių gaunu po kibirą pieno,

Gal šimtas atpenėtų jaučių stovi tvartuos,

Ir kitokių naminių gyvulių netrūksta.

Turiu prisipažinti, jog aš nejaunas,

Tad, jei rytoj numirsiu, viską jai paliksiu,

Jei priklausys jinai tik man vienam.

TRANIJUS

“Vienam” čia puikiai tinka. Aš, sinjore,

Esu paveldėtojas tėvo ir vienintelis sūnus.
Tad, jeigu gausiu Jūsų dukterį į žmonas,
Aš jai paliksiu tris ar keturis namus
Turtingoj Pizoj, ir bet kuris iš jų nebus skurdesnis
Už namą senio Gremijaus čia, Padujoj,
Be to, du tūkstančiai dukatų į metus
Jai nuo derlingos žemės priklausys kaip jos dalis.
Na, kaip, sinjore Gremijau, ar jums įgėliau?

GREMIJUS (*į šalį*)

Du tūkstančiai dukatų per metus už žemę!
O mano visas turtas šios sumos nevertas, -
Tačiau pasiūlyt dar galiu prekybos laivą,
Kuris Marselio prieplaukoj prišvartuotas.
Na, pone, ar paspringote laivu?

TRANIJUS

Visiems juk žinoma, kad mano tėvas turi
Bent tris prekybinius laivus, dvi galeras
Ir dvyliką irkluojamų laivelų. Viskas – Bjankai,
Padvigubinant tai, ką jūs ketinat siūlyt.

GREMIJUS

Pasiūliau viską, nieko nebeliko,
Negali gaut daugiau ji, nei turiu.
Bet jei tinku Jums, imkit su turtu.

TRANIJUS

Vadinas, mergina nuo šiol tik mano,
Nes Jūs tai pažadėjot. Gremijus atkrito.

BAPTISTA

Pasiūlymas geresnis Jūsų, pripažįstu,
Tad jeigu jūsų tėvas jai suteiks garantiją,
Dukra bus jūsų, o jei ne – atsiprašau,
Kas bus su ja, jei mirsit Jūs anksčiau nei tėvas?

TRANIJUS

Tačiau tai – priekabė. Jis senas, aš gi – jaunas.

GREMIJUS

O ar nemiršta ir jauni?

BAPTISTA

Prašau, sinjorai, išklausyt manęs.
Kaip žinot, šį sekmadienį
Ištekinu aš savo dukrą Katariną.
Ir Bjanka šį sekmadienį taps jūsų nuotaka,
Jei tėvas garantuos už Jus;
Jei ne, ji ištekės už pono Gremijaus.
Dėkoju jums abiem. Ir viso gero.

GREMIJUS

Sudie, kaimyne. – Tu man nebaisus.
Plevėsa, tavo tėvas juk ne toks kvailys,
Kad, viską atidavęs tau, senatvėj
Kramtytų sausą plutą pas tave; Ne, šmiki!
Lapinas senasis dar nemykia.

TRANIJUS

Aš tau atkeršysiu, sutrešęs pūzre!
Aš kozirį turiu šiam kortų žaidime.
Žinau, kaip man padėt savajam ponui.
Kodėl negali tariamas Liučencijus

Turēti tēvo – tariamo Vinčencijaus,
Nes tai puiku. Nors įprasta, kad tik tėvai
Vaikus pradėtų, bet kitaip pabus šį kartą, nes
Pradėsiu savo tėvą aš, jei nesuseks manęs.

III veiksmas

I Scena

Įeina Liučencijus(kaip Kambijus), Hortenzijus(kaip Licijus)

Ir Bjanka

LIUČENCIJUS

Nustokit čirpint. Tu perdaug sau leidi.

Gal pamiršai jau priėmimą,

Kurį tau suruošė Katarina?

HORTENZIJUS

Nustok kvaksėt, tūžmingasis pedante,

Tai – dangiškos harmonijos globėja.

Todėl suteik man privilegiją

Pamuzikuot dar valandą su tavimi.

Na, o po jos galėsi ir skaityti.

LIUČENCIJUS

Tu tikras asilas,kuris nežino

Net to, kam muzika yra skirta.

Ar ji ne atgaiva nuo mokslo vyrui,

Ir ar jinai negelbsti nuo kančios?

Filosofuoti noriu ir skaityti,

O kai skaityt nustosiu, tu pagrok.

HORTENZIJUS

Nebepakęsiu iššūkių tokių, kaip šis.

BJANKA

Abu jūs skriaudžiate mane, sinjorai,

Jūs ginčijatės, bet juk aš renkuos.
Ne mokykla čia, rykščių nebijau,
Nesusitaikstyčiau ir su tvarkaraščiu,
Nes vien tik savo malonumui moka.
Pabaikime ginčus ir sėskim čia.
(Hortenzijui)
Paimkit liutnią ir suderinkit,
O mes tuo tarpu paskaitysim.

HORTENZIJUS

Nustosit mokytis, kai baigsiu derint?

LIUČENCIJUS

Klausau ir vykdau. Derink instrumentą.

(Hortenzijus nueina į šalį ir derina instrumentą)

BJANKA

Kur mes sustojom paskutinį kartą?

LIUČENCIJUS

Štai čia, sinjorą.(Skaito)

*“Hic ibat Simois; hic est Sigea tellus;”**

*Hic steterat priami regia celsa senis”.**

BJANKA

Išverskite.

LIUČENCIJUS

“Hic ibat”, - kaip sakiau anksčiau, *“Simois”*, -

Esu Liučencijus, *“hic est”*, - Vinčencijaus iš Pizos sūnus.

“Sigea tellus”, - aš persirengiau tam, kad Jūsų meilės

nusipelnčiau; *“Hic steterat”*, - Liučencijus, kuris jums peršasi,

“Priami”, - tai mano tarnas Franijus, *“regia”*, - persirengęs manimi, *“celsa senis”*, - tam, kad pergudrautume tą iškaseną Pantaloną.

HORTENZIJUS

Sinjora, instrumentas jau suderintas.

**Čia tekėjo Simojis; čis Segėjaus žemė;*

Čia stovėjo didingi stovėjo didingirūmai

(Ovid, Heroides, 1,33 – 34.)

BJANKA

Paklausom.*(Jis groja.)* Fui! Aukštieji garsai dar neskamba

LIUČENCIJUS

Paspjaudykite ir derinkite toliau.

(Hortenzijus eina į šalį)

BJANKA

Pažiūrėsim, ar aš sugebėsiu išversti: *“Hic ibat Simois”*, -

Aš Jūsų nepažįstu, *“hic est Sigea tellus”*, - aš nepasitikiu

Jumis, *“Hic steterat Priami”*, - stebėkit, kad jis mūsų

neišgirstų, *“regia”*, - nedirskite, *“celsa senis”*, - nenusivilkite.

HORTENZIJUS

Sinjora, jau suderinau.

LIUČENCIJUS

Dabar žemieji nedera balsai.

HORTENZIJUS

Tai ne garsai. Tai nedera žemasis sukčius.

(Į šalį) Koks tas pedantas įžūlus ir karštas!

Užuodžiu, jog jis meilinasi Bjankai.

*Pedascule**, paseksiu aš tave.

BJANKA

Vėliau gal patikėsiu. Nes bijau.

LIUČENCIJUS

Bijot nereikia, nes juk Ajakidas

Ajaksas buvo, kaip ir jo senelis.

**Pedascule – mokytojūkštis! (lot.)*

BJANKA

Aš privalau tikėti mokytoju

Ir ginti nuo savęs abejones.

Prašau Jus, Licijau, nelieskim to.

Mielieji mokytojai, man atleiskit,

Jog su abiem jumis išdykavau.

HORTENZIJUS *(Liučencijui)*

Palikit mus. Ir pasivaikščiokit truputį,

Nemokau aš dainuot trimis balsais.

LIUČENCIJUS

Ar būtina man vaikščioti? Aš palauksiu,

Pasekdamas, ar tik nebus

Šaunusis muzikantas jos įsimylėjęs.

(Jis nueina į šalį)

HORTENZIJUS

Sinjora, prieš paliesdama stygas
Savaisiais mano pastatytais pirštais,
Privalote pradėti nuo pagrindų –
Nuo gamos – glaustesnės, malonesnės
Nei mokytų jus kitas muzikantas.
O štai ir perrašyta jums gama.

(Paduoda jai popierių)

BJANKA

Tačiau aš jau seniai išmokau gamą.

HORTENZIJUS

Tada Hortenzijau skaitykit gamą.
“Aš pagrindas akordų, aš – gama,
A ré – Hortenzijus Tave pamilo,
B mi – tad būk žmona jo mylima,
C fa – sukėlus tokį jausmą gilų.
Do sol ré – nekankink manęs, nes mirsiu.”
Man prie širdies tikra gama, kurios
Nekeisiu į keistus išradimus.

Jeina (Tarnas kaip) Pasiuntinys.

TARNAS

Sinjora, Jūsų Tėvas liepia atsitraukt
Nuo pamokų ir seseriai padėti.

Nes juk rytoj į

Nes juk rytoj įBJANKA

įBJANKA

BJANKA

Sudie, mielieji mokytojai; išeinu.

Išeina Bjanka ir Tarnas.

LIUČENCIJUS

Ir aš nebematau prasmės čia likti.

HORTENZIJUS

Prasmė yra pasekti šį pedantą,

Nes panašu, kad jis įsimylėjęs.

Tad jei tu, Bjanka, pultum taip žemai,

Kad prieš kiekvieną akimis klapsėtum,

Skubėk pas jį. Jei būtumei ne man skirta,

Hortenzijus atkeršytų tau su kita.

II Scena

Įeina Baptista, Gremijus, Tranijus (kaip Liučencijus),

Katarina, Bjanka, Liučensijus(kaip Kambijus) ir

palydovai.

BAPTISTA (*Tranijui*)

Liučencijau, sinjore mielas, šiandien

Juk Katarinos ir Petručijaus jungtuvės,

Tačiau kažkur pradingo mano žentas.

Ką žmonės pasakys? Juk juoksis,

Kai kunigas, sutuokti pasiruošęs,

Jaunikio pasiges per ceremoniją.

Ką tars Liučencijus apie šią gėdą?

KATARINA

Tik man ši gėda. Ją turėjau numatyti,
Prieš savo valią verčiama tekėti
Už vėjo blaškomo ir trenkto stuobrio,
Kuris skubėjo pirštis, bet ne vesti.
Sakau jums, jog jis visiškai kvailys,
Piktumą slepiantis po šiurkštumu.
O trokšdamas garsėti linksmuoliu,
Jis piršis tūkstantajai, numatys
Vedybų datą, užsakus paskelbs,
Tačiau nė negalvos jos vesti.
Dabar kiekvienas gali užbadyti pirštais
Vargšelę Katariną ir ištart: "Čia kvaiša
Petručijaus žmona, jei jis tik teiktų vesti!"

TRANIJUS

Kantrybės, Katarina ir Baptista.
Petručijus apgaudinėt nebando,
Tačiau kliūtis jam kažkokia sutrukdė.
Nors jis šiurkštus, jam išminties nestinga;
Nors jis ir linksmas, bet jo sąžinė tyra.

KATARINA

Verčiau nebūčiau niekad jo sutikus!

*Išeina verkdamą, o iš paskos jai
seka Bjanka ir kiti.*

BAPTISTA

Eik, vaike. Neįsakinėsiu liautis verkus,
Tokia skriauda supykintų net šventąją.
Ką bekalbėt apie užsispyrimą tavo.

Įeina Bjondelas.

BJONDELAS

Šeimininke! Šeimininke! Šviežios ir senos naujienos
Bei tokios naujienos, kokių niekada negirdėjot!

BAPTISTA

Šviežios ir senos tuo pačiu metu? Kaip tai gali būti?

BJONDELAS

Na gi, Petručijus atjoja su nauja skrybėle ir senuoju
švarku; su senomis tris kartus išverstomis kelnėmis,
jo auliniai batai kažkada tarnavo žvakių dėžėmis,
vienas batas užspaustas sagtimis, o kitas – užrištas
šniūreliu; senas surūdijęs sulūžusia rankena atšipusiais
ašmenimis ir be makšties kardas paimtas iš miesto
arsenalų, jo raišo kuino nugarą dengia senas kandžių
sukapotas balnas, o balnakilpių nesieja joks
giminystės joks
giminystės rklis serga įnosėmis, jo
kamos nutrauktos, dantys kliba, jo oda išopėjus
nuo piktžaizdžių, kuiną kankina geltonligė ir galvos
svaigimas, jo sąnariai ištinę, viduriuose knibžda kirminai,
jo nugara nenormaliai įlinkusi ir stirkso atsikišusios
mentės; gyvuos
mentės; gyvuriekinių kanopų, jo
žąslai sulūžę, o iš avies odos išpjaustinėtas
apynasris buvo tampomas, kad arklis neparvirstų ,

matyt, taip dažnai, jog dabar jis jau suplyšęs
ir keliose vietose surištas mazgais, viena balno pavarža
šešis kartus taisyta, nuo moteriško balno nutraukta
aksominė mėšlaterbė surišta virvele, o ant mėšlaterbės
išlikusios dvi savininkės inicialų raidės gražiai
iškalinėtos vinimis.

BAPTISTA

O kas atvyksta su juo?

BJONDELAS

O, kaip gi, ar ne naujietai, kas liečia Petručijaus
atvykimą?

BAPTISTA

Ar jis atvyko?

BJONDELAS

Ne, pone.

BAPTISTA

Tai kas tada?

BJONDELAS

Jis atvyksta.

BAPTISTA

O kada jis bus čia?

BJONDELAS

Tada, kai jis stovės mano vietoje ir iš čia
matys Jus.

TRANIJUS

Bet pasakyk, kokios gi tos senosios naujienos?

BJONDELAS

Jo tarnas, pone, išpuoštas ne blogiau už kuiną.
Viena tarno koja apmauta linine kojine ir užrišta
Raudonu šniūreliu, o kita – šiukščiu vilnoniu
Getru ir užrišta mėlynu batraiščiu; ant jo galvos
Kėpso skrybėlė, iš kurios vietoj plunksnos kyšo
Keturiasdešimt įvairiaspalvių kaspinių – žodžiu, tarnas
Yra baidyklė, tikra baidyklė savo išvaizda, nepanašia
Nei į krikščionišką tarną, nei į džentelmeno liokajų.

TRANIJUS

Ne veltui Petručijus taip apsivilkęs;
Nes paprastai jis rengiasi kaip dera.

BAPTISTA

Džiaugiuosi, kad jis atjojo, nepaisydamas to, koks
Jis atjojo.

BJONDELAS

Ne, pone, jis dar neatjojo.

BAPTISTA

O ar tu nesakei, kad jis atjojo?

BJONDELAS

Kas atjojo? Ar Petručijus?

BAPTISTA

Na, taip, Petručijus atjojo.

BJONDELAS

Ne, pone, aš tik sakiau, kad jo kuinas atsivilko,
nes pats jis sėdi ant kuino.

BAPTISTA

Bet tai juk tas pats.

BJONDELAS

I variantas

Dievaž, statau skatiką
Už tai, kas atsitiko,
Jog ponas ir arklėnas,
Nors ir daugiau nei vienas, -
Dviejų neatitiko.

II variantas

Istoriją suriesiu,
Kurios klausyti kviesiu,
Jog ponas ir arklėnas,
Nors ir daugiau nei vienas,
Bet vis dėlto ne dviese.

Jeina Petručijus ir Grumijus

PETRUČIJUS

Kur dingo visi? Ei, ar yra namuos kas gyvas?

BAPTISTA

Tad sveikas, pone.

PETRUČIJUS

Kad aš nesveikas

ad aš nesveikas

Jūs nešlubuojat.

d aš nesveikas

Jūs nešlubuojat.

eikas

Jūs nešlubuojat.

TRANIJUS

Nors apsirengęs Jūs blogiau negu derėtų.

PETRUČIJUS

Net apsirengęs ir geriau, skubėčiau.

Kur Keit? Kur mano nuotaka puikioji?

Kaip sekas uošviui? Regis, raukotės draugai,

Spoksodami taip godžiai į mane

Tartum regėtųmėt paminklą su sparnais,

Kometą ar pritrenkiantį stebuklą.

BAPTISTA

Tačiau juk šiandien Jūsų sutuoktuvės.

Jei buvo liūdna iš pradžių dėl to, kad dingot,

Dabar liūdniau, jog Jūs taip apsilikęs.

Pakeiskit aprangą, ji daro gėdą Jums,

Gadindama ir iškilmingą mūsų šventę!

TRANIJUS

Kokie gi svarbūs reikalai

Jūs taip ilgam atskyrė nuo žmonos?

Kodėl Jūs taip neįprastai atrodote?

PETRUČIJUS

Ilga, bet nuobodi istorija.

Juk atvykau tesėti duotą žodį.

Nors priverstas buvau vėluoti,

Laisvalaikiu aš taip jums pasiteisinsiu,

Kad liksite patenkinti manim.

O kurgi Keit? Aš per ilgai jos nemačiau.

Jau baigias rytas – laikas būt bažnyčioj.

TRANIJUS

Tik nuotakai nerodykit šių skarmalų.

Užėikim persirengti mano rūbais.

PETRUCIJUS

Nepersirengsiu. Pasirodysiu jai toks.

BAPTISTA

Bet toks jūs negalėsite jos vesti.

PETRUCIJUS

Tik toks, o ne kitoks. Užtenka!

Ji teka už manęs, o ne už rūbų.

Jei tik galėčiau tai, ką sudėvės many,

Pakeisti taip lengvai, kaip savo skudurus.

Kaip būtų gera Keit, o man net dar geriau.

Tačiau lyg koks kvailys čia su jumis plepu,

Užuot palabinęs iš ryto nuotaką

Ir savo teisę antspaudavęs bučiniais!

Išaina (su Grumijum)

FRANIJUS

Ekscentriški jo rūbai turi prasmę.
Bet pasistengsime jį įkalbėti
Prieš susituokiant rengtis padoriau.

BAPTISTA

Ir aš einu pasižiūrėti tęsinio.

Išaina (su Gremijum ir palydovais)

FRANIJUS

Sinjore, prie jos meilės būtina pridėti
Jos tėvo pageidavimą, suradus,
Kaip jau anksčiau minėjau, o kas jis būtų,
Tam žmogų tinkamą, -
Ne taip svarbu, mes jį išmokysim,
Ir bus jisai Vinčencijus iš Pizos
Čia, Padujoj, užgarantavęs
Didesnę sumą, negu aš žadėjau.
Taip jūs įkūnysite savo viltį
Ir vesit Bjanką, tėvui jos sutikus.

LIUČENCIJUS

Jei mano kolega mokytojūktis
Nesektų Bjankos žingsnių taip budriai,
Galėčiau susituokti su ja slapta,
Ir, nors nepripažintų santuokos pasaulis,
Nepaisydamas jo, kovočiau už save.

TRANIJUS

Mes vis tai paruošim palaipsniui,

Įvertindami savo galimybę,
Mes pergudrausim griuveną – tą Gremiją,
Tėvelį pernelyg jos uolų – tą Minolą
Ir įsimylintį greit muzikantą Liucijų,
Jeigu tik panorėsit, mano pone.

Jeina Gremijus

Ar iš bažnyčios grįžtat, Gremijau?

GREMIJUS

Tarytum šklenkinčiau iš pamokų

TRANIJUS

Ar nuotaka su jauniuku jau grįžta?

GREMIJUS

Jaunikis, sakot? Taip, jis turi nikį,
Baisus šiurkštumas jį apnikęs – ji tai jaus.

TRANIJUS

Baisesnis negu ją – ar tai įmanoma?!

GREMIJUS

Jis velnias, velnias, jis šėtonas.

TRANIJUS

Bet ir jinai velniūtė, ragana tikra.

GREMIJUS

Palyginus su juo, ji – balandėlė!

Vos kunigas paklausė, ar sutinka
Kad taptų jo žmona Katarina,
“Taip, po velnių”, subliuvo jis, taip garsiai
Prisiekdamas, kad publika apstulbo,
Ir biblija iškrito kunigui iš rankų,
O, kai jis lenkėsi jos pasiimti,
Padūkelis jaunikis taip jam spyrė,
Kad kunigas ir jo knyga nudribo.
“Tad kelkit juos”, maurojo jis, “kas norit”.

TRANIJUS

O ką jaunoji sakė, kai jis kėlė?

GRAMIJUS

Jinai drebėjo, o jis trypė, keikė
Tartum vikaras jį apgauti bandė.
Bet, pasibaigus sutuoktvių apeigoms,
Pareikalavo vyno ir net tostą
Užblovė tartum uždamas laive su bendrais
Jau po audros; bemaukdamas muskatą,
Jis prunkštelėjo į zakristijono veidą
Tikrai dėl to,
Kad retą barzdą šis vis spaudė prie jaunikio
Lyg išmaldai tikėtis gėrimo likučių.
Po to jis nuotakos apsikabino kaklą
Ir cvaktelėjo jai į lūpas šitaip skambiai,
Kad nuaidėjo net bažnyčios skliautai.
To neištvėręs, aš atkūriau čia iš gėdos,
Matydamas, kad ir kiti jau išsilaksto,
Nes niekas neregėjo trankesnių vestuvių.
Aš muziką girdžiu. Klausykit. *(Groja muzika)*

*Jeina Petručijus, Keit, Bjanka, Hortenzijus(kaip Licijus),
Baptista, (Grumijus ir svečiai).*

PETRUČIJUS

Dėkoju jums už rūpesčius, draugai,
Kad šiandien su manim tikėjotės atšvęsti
Ir paruošėte prabangias vestuvių vaišes,
Tačiau aš reikalų svarbių turiu,
Todėl dar šiandien privalau išvykt.

BAPTISTA

Nejaugi ruošiatės išvykti naktį?

PETRUČIJUS

Vykstu aš šiandien, neužklupus nakčiai.
Nesistebėkit. Jei šiek tiek žinotumėt
Jūs mano reikalus – paragintumėt vykt.
Visai šiai maloniai kompanijai dėkoju,
Jog dalyvavo, kai save aš skyriau
Mielai kantriausiai ir doriausiai žmonai.
Puotaukite su mano uošviu ir išgerkit
Į manąją sveikatą, nes skubu. Sudie.

TRANIJUS

Prašytume jus pasilikti pietų.

PETRUČIJUS

Kad negaliu.

GREMIJUS

Prašyčiau pasilikti.

PETRUČIJUS

Tai neįmanoma.

KATARINA

Prašyčiau pasilikti.

PETRUČIJUS

Esu patenkintas.

KATARINA

Patenkintas, kad liekat?

PETRUČIJUS

Patenkintas, kad prašot Jūs;

Tačiau, kaip beprašytumėt, neliksiu.

KATARINA

Jei mylite mane, dar likit.

PETRUČIJUS

Balnokit žirgus!

GRUMIJUS

Jau pabalnoti jie, sinjore; jau avižos suėdė žirgus.

KATARINA

Tada,

Daryk, ką nori, nes nei šiandien ir nei ryt

Nevyksiu tol, kol to pati neužsigeisiu.

Laimingo kelio Jums linkiu, sinjore,

Galėsit stypčioti, kol batai dar nauji.

Aš vyksiu, kai pati to užsigeisiu.

Koks pasipūtęs Jūs, jau iš pradžių
Savuoju atsiskleidęs gražumu.

PETRUČIJUS

Nusiraminkit, Keit; prašau nepyk.

KATARINA

Ir pyksiu. Kas jums darbo?
Nusiraminkit, tėve. Liks jis su mumis.

GREMIJUS

Pajutot savo kailiu, ką vedybos reiškia.

KATARINA

Prie stalo jus kviečiu, sinjorai.
Kaip nesunku paversti moterį kvaile,
Jei pasipriešinti neturi ji drąsos.

PETRUČIJUS

Jei eis prie stalo, Keit, kaip tu liepei.
Pakluskit jaunajai, mieli sveteliai.
Puotaukit, užaukit ir švęskit,
Išgerdami lyg dugno už jos nekaltybę.
Svaiginkitės, o jei nenorit – pasikarkit.
Vistiek gražioji Keit išvyks su manimi.
Nepurkštauk, nežvairuok ir nesišiaušk,
Aš būsiu savo turto šeimininkas.
Inventorius ji mano, mano namas,
Ji mano klėtis, mano laukas, mano žirgas,
Ji mano asilas ir – visa kita – mano.
Štai stovi ji, palieskit, jei išdrįsit.
Nes aš susidorosiu su bet kuo,

Kuris trukdys man Padujoj. Tad, Grumijau,
Paduok ginklus, nes mes vagių apsuptyje.
Jei vyras tu, išgelbėk šeimninę.
O aš apginsiu ją nuo milijono priešų.

Išeina Petručijus, Katarina (ir Gremijus)

BAPTISTA

Praleiskit juos - originalią porą.

GREMIJUS

Jei neitų jie taip greit – iš juoko plyščiau.

TRANIJUS

Tokios beprotiškos porelės dar nebuvo.

LIUČENCIJUS

Sinjora, ką jūs manot apie seserį?

BJANKA

Beprotė už bepročio ištekėjo.

GREMIJUS

Petručijus sukatarinintas.

BAPTISTA

Draugai, nors nuotakos su jaunikiu nėra,
Nors tuščios vietos jų prie mūsų stalo,
Tačiau skanėstų pokyly netrūksta.
Liučencijau, užimk jaunikio vietą,
Leisk Bjankai atsisėsti vietoje sesers.

TRANIJUS

Ar Bjanka imsis nuotakos vaidmens?

BAPTISTA

Ji imsis, drauge. Eikime prie stalo.

Išeina.

IV Veiksmas

*Petručijaus namas užmiestyje. Serviruotas stalas su kėdėmis.
Įeina Grumijus.*

GRUMIJUS

Fui, tegu smenga skradžiai visi leisgyviai arkliai,
visi išprotėję šeimininkai ir visi purvini keliai! Ar buvo
kada nors toks išvargęs žmogus? Ar buvo kada nors toks
aptaškytas žmogus? Ar buvo kada nors toks nukamuotas
žmogus? Mane pasiuntė užkurti ugnį, kad atjoję
paskui galėtų sušilti. Jeigu aš nebūčiau toks – kiek
paritus, tiek pastačius, - mano lūpos prišaltų prie dantų,
liežuvis - prie gomurio, širdis – prie pilvo, dar nespėjus
man užkurti ugnies, kad atšilčiau. Tačiau, įpūtęs liepsną,
aš pats sušilsiu, nes liesesnis už mane žmogus tokiu oru
persišaldytų. Ei ! Kerti !

Įeina Kertis

KERTIS

Kas mane šaukia tokiu sustingusiu balsu?

GRUMIJUS

Ledokšnis. Jei tuo abejoji, nuslysk mano pečiais
ligi kulnų, bet ir tada įsibėgėti labiau nei ligi mano
kaklo, neprireiks. Ugnies, gerasis Kerti.

KERTIS

Ar atvyksta mano šeimininkas ir jo žmona,
Grumijau?

GRUMIJUS

Atvyksta, Kerti, atvyksta, todėl ugnies, ugnies. Nepilk daugiau vandens.

KERTIS

Ar ji iš tikrųjų tokia karšta ir užsispyrusi, kaip apie ją šnekama?

GRUMIJUS

Ji tokia buvo, gerasis Kerti, prieš šį šaltuką. Bet juk tu žinai, kad žiema sutramdo vyrą, moterį ir žvėrį; nes ji jau sutramdė mano senąją šeimininką, mano naująją šeimininkę ir net mane, Kerti.

KERTIS

Nešdinkis, tu tricoli debile. Aš ne žvėris.

GRUMIJUS

Nejaugi aš tik trijų colių? Bet tavo ragai yra pėdos ilgio, o aš nesu mažesnis bent už juos. Kursi tu ugnį, ar ne, nes aš tavimi pasiskųsiu mūsų šeimininkei, o kai jina bus po ranka, nuo jos rankos tau greitai pasidarys šalta, taip delsiant su karštu reikalu.

KERTIS

Prašau tave, gerasis Grumijau, papasakok, kas vyksta pasaulyje?

GRUMIJUS

Šalta pasaulyje, Kerti, šalta visose prieigose, išskyrus

tavo, todėl duok ugnies. Atlik savo pareigą,
ir tau bus atlyginta, nes mūsų šeimininkas ir
šeimininkė vos ne mirtinai sušalo.

KERTIS

Ugnis jau spraga, tad dabar, gerasis Grumijau,
dėstyk naujienas.

GRUMIJUS

(dainuoja) “Džekai, Džekai”! Naujienų, kiek tik tu
nori.

KERTIS

Tu esi neregėtas šmikis !

GRUMIJUS

Duok ugnies, nes mane kiaurai perpūtė. Kur virėjas?
Ar vakarienė paruošta, ar namas sutvarkytas, ar grindys
pabarstytos, ar voratinkliai nubraukti? Ar tarnai
apsivilko naujais rūbais, ar apsimovė baltas kojines
ir prisitaikė vestuvinius aksesuarus? Ar švariai išplauti
bokalai iš vidaus, taurės iš išorės, ar pakloti kilimai,
ir ar viskas sutvarkyta?

KERTIS

Viskas tvarkoje, todėl prašau tavęs kloti naujienas.

GRUMIJUS

Tai štai. Pirmiausia, mano arklys pavargo, o
mano šeimininkas ir šeimininkė dribtelėjo nuo jo.

KERTIS

Kaip?

GRUMIJUS

Nuo balno tiesiai į purvą, - o nuo čia ir prasideda istorija.

KERTIS

Papasakok ją, gerasis Grumijau.

GRUMIJUS

Duokš savo ausį.

KERTIS

Štai ji.

GRUMIJUS

Še tau !

(muša jį)

KERTIS

Tai reiškia pajauti istoriją, o ne ją išklaudyti.

GRUMIJUS

Todėl ji ir vadinama jaudinančia istorija, o aš užvažiavau tau į ausį tam, kad pasibelsčiau ir paprašyčiau dėmesio.
Pradedu : pirmiausia, mes leidomės nuo purvino kalniuko, mano šeiminkui jojant šeiminkės užpakalyje.

KERTIS

Abu ant vieno arklio?

GRUMIJUS

O tau kas?

KERTIS

Ne man, bet arkliui.

GRUMIJUS

*Tai pats toliau ir pasakok. Bet, jeigu tu nebūtum
manęs nutraukęs, būtum išgirdęs, kaip jos žirgas suklupo,
o ji atsidūrė o arkliu; būtum išgirdęs, kaip jos žirgas suklupo,
o ji atsidūrė po arkliu; būtum išgirdęs,
kokia ta vieta buvo purvina, kaip ji išsiterliojo,
kaip jis paliko ją gulinti po arkliu, kaip jis puolė mane
lupt už tai, kad jos arklys suklupo, kaip ji
brido per purvą tam, kad atplėštų jį nuo manęs,
kaip jis plūdosi, kaip ji maldavo, - ta, kuriai
anksčiau nė prašyti neprireikdavo, kaip aš staugiau,
kaip arkliai išsilakstė, kaip jos arklio kamanos nutrūko,
kaip aš pamečiau balno pavaržą ir dar
daug brangių atmintinų daiktų, kurie dabar nugrims
į užmarštį, o tu, taip nieko ir nepatyręs, grimsi į kapą.*

KERTIS

Iš to, ką paporinai, galima spręsti, jog jis didesnis
kietakaktis už ją.

GRUMIJUS

Būtent. Ir tu, ir pats svarbiausias iš jūsų iš karto
tai pajus, vos tik jam sugrįžus į namus. Bet kodėl

aš čia užsiplepėjau? Kviesk čia Natanielį, Džosefą, Niklą, Filipą, Valterį, Smaližių ir kitus. Tegul jie glotniai susišukuoja, išsivalo savo mėlynus švarkus ir kaip reikiant užsiriša keliaraiščius; tegu kiekvienas iš jų klūpo ant kairės kojos, nedrįsdamas paliesti nė plaukelio arklio uodegoje tol, kol nepabučiuos rankos. Ar jie pasiruošę?

KERTIS

Pasiruošę.

GRUMIJUS

Kviesk juos čionai.

KERTIS

Ei, ar girdit? Jūs privalote pasitikti savo šeimininką taip, kad jūsų veiduose atsispindėtų pagarba šeimininkei.

GRUMIJUS

Kad jos pačios veide atsispindėjo purvas.

KERTIS

Kas to nežino?

GRUMIJUS

Man regis, tu, nes renki žmones tam, kad jų veiduose atsispindėtų pagarba jai.

KERTIS

Aš kviečiu juos tam, kad jinai pasijaustų jiems skolinga.

Jeina keturi ar penki tarnai

GRUMIJUS

Bet jina visai nesiruošia iš jų skolintis

NATANIELIS

Sveikas atvykęs, Grumijau!

FILIPAS

Kaip laikaisi, Grumijau?

DŽOZEFAS

Na, Grumijau!

NIKLAS

Drauguži, Grumijau!

NATANIELIS

Kaip gyvenį, seni?

GRUMIJUS

Ir tu sveikas atvykęs; O tu kaip laikais;

Na, ir tu; drauguži, tu; Na, regis, susitikimui ir pakanka.

Na kaip, mano išsipustę draugeliai, ar viskas
paruošta, ar viskas tvarkoje?

NATANIELIS

Viskas paruošta. Ar mūsų šeimininkas jau arti?

GRUMIJUS

Visai čia pat, skuba; todėl – po velnių, tylos!

Aš girdžiu mūsų šeimininko balsą.

Jeina Petručijus ir Keit

PETRUČIJUS

Kur tie nenaudėliai? Nepasitinka,
Balnakilpės nelaiko, neima žirgo!
Kur Gregoris, Filipas, Natanielis?

Visi tarnai

Mes čia, sinjore, čia.

PETRUČIJUS

Mes čia, sinjore! Čia sinjore! Čia!
Jūs tešlagalviai ir nepraustaburniai!
Kur rūpinimasis? Kur pagarba?
Kur tas apkiautėlis kurį siunčiau?

GRUMIJUS

Aš čia, sinjore, - kvailas kaip anksčiau.

PETRUČIJUS

Kalės tu vaike, liurbi kaimo Jurgi!
Juk aš liepiau mus pasitikti parke
Ir atsivest nenaudėlius kartu.

GRUMIJUS

Kad Natanielis neturėjo švarko,
Gabrieliaus kulnas visiškai atšoko.
Dažų pritrūko Piterio kepurei,
Dar durklas Valterio nepataisytas,
Tik Gregeris ir Adamas su Ralfu puošės,

O likę – skarmaluoti ir basi,
Bet ir tokie jie pasitikt atėjo.

PETRUČIJUS

Apsnūdėliai, atneškit vakarienę.

Tarnai išeina

Dainuoja

“Kur tas gyvenimas praskriejęs?”

Kur tie? – Prisėski, Keit, sveika atvykus. –

(Jie sėda už stalo.)

Am am am am!

Tarnai atneša vakarienę.

- Katyte mano, pralinksmėk. -

Nuaukit man, nenaudėliai batus!

(Tarnai traukia Petručijaus batus.)

(Dainuoja)

“Gyveno kartą toks vienuolis,

Savu keliu jisėjo uoliai” –

Kerėpla! Tu nutraukei koją.

Še tau! Kad nenutrauktumei kitos.

(Muša ji)

Linksmesnė būki, Keit. – Vandens paduokit!

Tarnas atneša vandens.

O kur spanielis Troilas? Bėk greičiau
Ir Ferdinandą, pusbrolių, pakviesk –

(Tarnas išeina)

Tu, Keit, turėsi pabučiuoti jį.
Bet kur šlepetės? Kur yra vanduo?
Ateik, Keit, nusiprausti po kelionės.

(Tarnas laiko q sotį vandens, bet šiek tiek išpila)

Kalės tu vaike, vandenį išpylei!

(Muša jį)

KATARINA

Nusiraminkite. Jis juk netyčia.

PETRUČIJUS

Debilas tešlagalvis, atgrubnagis!

Prisėski, Keit, nes tu juk alkana.

Kuris Aukščiausių šlovins, tu ar aš?

Ką padavėte mums? Avieną?

PIRMASIS TARNAS

Taip.

PETRUČIJUS

Kas ją atitempė?

PITERIS

Aš.

PETRUČIJUS

Ji apdegė, kaip ir visa mėsa.

Na, ar ne šunys? Kur virėjas – vėpla?

Kaip drįsote, jūs niekšai, iš virtuvės

Atnešt prie stalo man šlykštinę tokią?

Velniop lėkštes, peilius ir puodukus!

(Meta mėsą ir visa kita į tarnus. Jie išbėga)

Avigalviai ir puspročiai vergai!

Jūs dar niurzgėsite! Na, man palaukit!

KATARINA

Prašau Jus nesijaudint, mielas vyre,

Jums pasirodė, kad mėsa prisvilus.

PETRUČIJUS

Sakau tau, Keit, kad buvo ji sudegus,

Negalim valgyti tokios mėsos;

Ji tulžį skatina ir kelia pyktį,

Verčiau jau šiandien mes papasninkausim,

Nei valgysime persvilintą kepsnį.

Juk mums abiem ir taip tulžies pakanka.

Kantrybės. Viskas bus kitaip rytoj.

O šiąnakt pasninkausime kartu,

Eime, į miegamąjį palydėsiu.

Išeina

Jeina keletas tarnų

NATANIELIS

Na, Piteri, ar panašaus ką nors matei?

PITERIS

Jisai ją žudo jos pačios ginklu.

Jeina Kertis

GRUMIJUS

Kur jis yra?

KERTIS

Jos miegamajam moko susilaikymo,
Taip plūstasi ir staugia, kad vargšėlė
Nežino ką sakyt jam ir kur dingti,
Tad sėdi lyg iš sapno neprabudus.
Greičiau, greičiau! Jis čia ateina.

Išeina

PETRUČIJUS

Pradėjau išmintingai aš valdyti,
Tikėdamasis ir sėkmingai baigti.
Manoji sakalė irzli, išalkus
Jau leidžiasi ir svarbu jos nepašert,
Kitaip ji netgi nepažvelgs į grobį.
Radau aš būdą prijaukint laukinę,
Kad ji atskristų mano kviečiama;

Stebėt ją reikia kaip dangų erelį,
Kuris tik daužosi, bet nepaklūsta.
Jinai negavo kepsnio ir negaus.
Nemigo naktį, nemiegos ir kitą.
Kaip dėl mėsos kibau aš prie tarnų,
Taip vėl aš kibsiu, kad neklojo lovos.
Išmėtysiu aš antklodes, pagalves,
Jų atramas, sujauksiu aš paklodę.
It, tai padaręs, staigiai apsimesiu,
Jog taip pasielgiau tiktai dėl jos.
Galiausiai ji ir vėl budės per naktį,
O jeigu galvą tik nulenks, aš plūsiuos
Ir rėkdamas neleisiu jai miegot.
Tai būdas švelniai pažaboti žmoną;
Nukenksminsiu liežuvį aštrų jos.
Jei kas geresnį būdą tramdyt rastų,
Jį tepasako, nepasiūlęs prasto.

II Scena

Paduja. Priešais Baptistos namus.

Jeina Tranijus (kaip Liučencijus) ir Hortenzijus (kaip Licijus)

TRANIJUS

Argi įmanoma, kad mano Bjanka
Svajoja apie kitą, - ne Liučencijų?
Jinai padrąsino mane jos siekti.

HORTENZIJUS

Kad patikėtumėt tuo, ką sakiau,
Stebėkim iš šalies, kaip jis ją moko.

(Jie paeina į šoną)

Jeina Bjanka (ir Liučencijus kaip Kambijus)

LIUČENCIJUS

Ar tai, ką skaitot, duoda jums naudos?

BJANKA

Pirmiau atskleiskite, ko mokot jūs?

LIUČENCIJUS

Aš mokau tiktai vieno – Meilės Meno.

BJANKA

O ar jūs įsisavinot šį meną?

(Jie paeina į šoną)

HORTENZIJUS (FRANIJUI)

Greita sėkmė! Na, o dabar, ar galit

Prisiekt, kad jūsų mylimoji Bjanka

Nemyli nieko kito, tik Liučencijų?

TRANIJUS

Tai meilė? Moterų nepastovumas!

O Licijau, bet aš juo sužavėtas.

HORTENZIJUS

Neapsigauki. Aš ne Licijus,

Ne muzikantas koks, kuriuo aš dėjaus,
Bet tas, kuriam vaidyba nusibodo
Vardan sinjoros – už mane, didiką,
Labiau panorusios kažkokio stuobrio.
Vadinkite mane, prašau, Hortenzijum.

TRANIJUS

Hortenzijau, aš taip dažnai girdėjau
Apie jausmus, kuriuos jums kėlė Bjanka;
Todėl dabar, kai lengvabūdiškumą
Jos pastebėjau su jumis kartu,
Atsižadėkit Bjankos amžinai.

HORTENZIJUS

Žiūrėkit, kaip bučiuojasi! Liučencijau,
Jums duodu savo ranką, kad tvirtai
Prisiečiau jos nuo šiol atsižadėti,
Nes neverta ji buvusių jausmų,
Kurie tikrai savimeilę jos glostė.

TRANIJUS

Ir priesaikos nelaužysiu savosios,
Nebus vestuvių, nors jinai maldautų;
Žiūrėkit, kaip gyvuliškai glaustos!

HORTENZIJUS

Atsižadėkim – tepaspringsta juo!
O aš, laikydamasis savo priesaikos,
Jau vedęs būsiu po trijų dienų
Turtingą našlę, mylinčią mane
Taip pat, kaip aš mylėjau tą laukinę.

Lyg greito pasimatymo, Liučencijau.

Ne grožį moterų aš vertinsiu,

Bet pastovumą. Likite sveiki.

O savo priesaikos aš nesulaužysiu.

TRANIJUS

Jums, Bjanka, aš linkiu tokių malonių,

Kokias suteikti tiktai meilė gali.

Bet, matę, kaip flirtavot su kitu,

Mes su Hortenzijum atsižadėjom Jūsų.

BJANKA (*skubėdama*)

Juokaujat, Franijau. Negali būti!

FRANIJUS

Tikra tiesa.

LIUČENCIJUS

Tuomet mes atsikratėm Licijaus.

TRANIJUS

Jisai pažįsta gyvybingą našlę,

Kuriai tuoj pasipiršęs, tuoj ir ves.

BJANKA

Tesuteikia jam Dievas džiaugsmo!

TRANIJUS

Jis ją sutramdys.

BJANKA

Ar jis taip kalba, Tranijau?

TRANIJUS

Dabar jis lanko tramdymo mokyklą.

BJANKA

Bet ar yra kur nors tokia vieta?

TRANIJUS

O kaip gi? Šeimininkas jos Petručijus,
Kuris sutramdyt gali užsispyrėlę
Ir jos liežuvį dvidešimčia būdų.

BJONDELAS

Sinjore, aš stebėjau taip ilgai,
Kad sustirau kaip šuo, tačiau galiausiai
Senyvas ponas leidosi nuo kalno
Ir, regis, tiko mums.

TRANIJUS

O kas jis toks, Bjondelai?

BJONDELAS

Tikriausiai mokytojas ar pirklys,
Tiksčiau aš nežinau. Tačiau jisai
Tikrai galėtų būti Jūsų tėvas.

LIUČENCIJUS

Ką, Tranijau, sakytum apie tai?

TRANIJUS

Jei mano pasaka jis patikėtų,
Kaip džiaugtųsi, kad primena Vinčencijų

Ir garantuoja už mane Minolai
Tarytumei tikrasis mano tėvas.
Dabar, sinjore, išsiveskit mielą.

Jeina mokytojas

MOKYTOJAS

Tesaugo Dievas Jus, sinjore!

TRANIJUS

Taip pat ir Jus! Iš Mantujos Sveiki gyvi.
Toli keliaujate ar atkeliavot?

MOKYTOJAS

Savaitę arba dvi pabūsiu čia,
Paskui tolyn judėsiu ligi Romos
Ir ligi Tripolio, jei Dievas leis.

TRANIJUS

Iš kur atvykot?

MOKYTOJAS

Iš Mantujos, sinjore.

TRANIJUS

Iš Mantujos? Apsaugok, Dieve!
Jūs rizikuojate gyvybe Padujoj.

MOKYTOJAS

Gyvybe? Bet kokių būdų? Tai rimta.

TRANIJUS

Iš Mantujos atvykusiems mirtis
Čia, Padujoj. Kokis jos priežastis?
Venecijoj laivynas jūsų sulaikytas,
O mūsų hercogas, įniršęs ant jūsiškio,
Jai pasmerkė, paskelbdamas viešai.
Jeigu nebūtumėt ką tik atvykęs,
žinotumėt apie tai anksčiau.

MOKYTOJAS

Blogiau ir būti man jau nebegali,
Nes priėmiau aš vekselį Florencijoj,
Kurį man apmokėt žadėjo čia.

TRANIJUS

Norėčiau Jums pagelbėt, kuo galiu,
Ir štai kaip pasielgti Jums patarsiu –
Pirmiausia, tarkit, ar Jūs buvot Pizoj?

MOKYTOJAS

Dažnai lankytis tekdavo man Pizoj,
Garsėjančioj gyventojais garbiais.

TRANIJUS

Gal pažinojote tarp jų Vinčencijų?

MOKYTOJAS

Nepažinojau jo, tačiau girdėjau;
Pirklys, kuris didžiausią turtą turi.

TRANIJUS

Jis mano tėvas, pone, ir gerokai

Savuoju veidu panašus į Jus.

BJONDELAS

(Į šalį)

Toks panašus, kaip obuolys į austrę.

TRANIJUS

Išgelbėt jus iš mirtinos grėsmės

Aš pasiruošęs pabandyti dėl Tėvo;

Ir tai dar ne mažiausias privalumas,

Kad į Vinčencijų Jūs panašus.

Jo reputacija ir jo vardu

Galėsite naudotis, o gyventi-

Sūnaus namuos. Gerai atlikit rolę,

Ar, pone, Jūs supratote mane?

Gyvenkit, kol bus likę reikalų.

Ar tinka Jums ši paslauga, sinjore?

MOKYTOJAS

O taip, ir nesiliausiu Jus vadinęs

Tiek laisvės, tiek gyvenimo globėju.

TRANIJUS

Tad eikime tvarkyti reikalų.

Beje, aš privalau Jums prasitarti,

Jog mano tėvas laukiamas kas dieną,

Kad garantuotų dalį jis našlės,

Man vedant dailią dukterį Baptistos.

Patarsiu dar, kaip Jums derėtų elgtis.

Ir apsirengt reikėtų tinkamiau.

Išeina

III Scena

Petručičiaus namai. Stalas serviruotas, kėdės pristumtos.

Ieina Katarina ir Grumijus.

GRUMIJUS

Ne, ne, prisiekiu, aš neišdrįstu.

KATARINA

Kuo man blogiau, tuo jis labiau vis siunta.

Nejau jis vedė, kad badu marintų.

Nuo mano tėvo durų ubagai

Su išmalda nueidavo, ją gavę,

Ar kreipdavos kitur jie labdaros.

Bet aš, net nežinojus, kaip prašyti,

Nes man to niekados ir nereikėjo,

Badauju ir kenčiu, nes trūksta miego,

Keiksmiais pažadina, skandalais šeria.

Tačiau skaudžiausia man, jog visa tai

Jisai vadina tobuląja meile;

Tarytum mano valgymas ir miegas

Galėtų susargdinti ar numarinti.

Prašau nueiti ir atnešti užkrimsti

Ką nors iš valgomų žmonėms dalykų.

GRUMIJUS

O kaip patiktų jums veršiuko koja?

KATARINA

Tai būtų nuostabu! Atnešk ją.

GRUMIJUS

Bet valgyt ją nesveika kepenims.

Ar nenorėtumėt riebių žarnokų?

KATARINA

O taip, mielas Grumijau, skubėk.

GRUMIJUS

Bijau, kad jie sveikatos nesuteiktų.

Gal jautienos atnešti su garstyčiom?

KATARINA

Šis patiekalas man labai patiktų.

GRUMIJUS

Turiu įspėt, garstyčios kiek per aštrios.

KATARINA

Tad jautieną atneški be garstyčių.

GRUMIJUS

Tik tai ne taip. Atboginsiu garstyčias,

Kitaip ir jautienos nenešiu jums.

KATARINA

Tada abi, po vieną, ar kaip nori.

GRUMIJUS

Tai reiškia, jog atnešiu tik garstyčias.

KATARINA

Kudašių nešk iš čia, tu niekše verge,

Tik valgių sąrašu tu maitini!

Prakeikiu aš tave ir tavo gaują,

Kuri tik šaipos iš nelaimės mano!

Išnyk iš čia ir kuo greičiau.

Jėina Petručijus, nešdamas mėsos patiekalą, ir Horacijus.

PETRUČIJUS

Kaip, Keit, laikaisi? Kodėl tokia nuliūdus?

HORTENZIJUS

Kaip Jūs gyvenate?

KATARINA

Bogiau ir būt negali.

PETRUČIJUS

Sukaupus dvasią, pažiūrėk švelniau.

Matai, mieloji, koks aš rūpestingas,

Paruošęs mėsą, atnešiau ją tau.

Manau, kad už švelnumą padėkosi.

Nė žodžio, reiškia tau ji nepatinka,

Ir tavo labui aš plušau tuščiai.

Nuneškit šį patiekalą.

KATARINA

Prašau man jį palikti.

PETRUČIJUS

Deja, š nesulaukiu dėkingumo
Iš tavo lūpų, prieš pradėjus valgyt.

KATARINA

Dėkoju jums, sinjore.

HORTENZIJUS

Petručijau, ir kaip gi Jums negėda?
Prisėskite sinjora. Aš - šalia.

PETRUČIJUS (*tyliai Hortenzijui*)

Hortenzijau, būk draugas, valgyk viską.-
(*garsiai*)

Skaniai užkrimst, mieloji, tau linkiu!
Skubėk pietauti, Keit, ir mes sugrįšim
Pas tavo tėvą užauti linksmai,
Puikuodamies apsiaustais gryno šilko,
Suknelių volanais ir raukiniais,
Kaklajuostėm, kokardom, nėriniais,
Žiedais iš aukso, auskarais, vėduoklėm,
Naujausiai madai atdavę duoklę.
Tu jau papietavai. Štai ir siuvėjas
Suknelės pamatuoti jau atėjo.

Įeina Siuvėjas, nešdamas suknelę.

Pademonstruok, siuvėjau, raštą.
Išskleisk suknelę.

Jeina Galanterininkas, nešdamas kepuraitę

O ką tu atnešei?

GALANTERININKAS

Štai Jūsų užsakytoji kepurė.

PETRUČIJUS

Turbūt ją formavai ant košės puodo? –

Kokia bjauri! Lėkštė tai aksominė.

Nepadori! Tai kevalas ar kiautas,

Žaisliukas koks ar kūdikio kykutis.

Atgal ją neškis! Modeliuok didesnę.

KATARINA

Nereikia didesnės. Šita madinga,

Kilmingos damos vaikšto su tokiom.

PETRUČIJUS

Kai tu kilminga tapsi, ją ir gausi.

Bet ne anksčiau.

HORTENZIJUS

(į šalį)

Tai reiškia, dar negreit.

KATARINA

Išsisakyti teisę juk turiu,

Todėl kalbėsiu. Aš jau nebe vaikas,

Daug geresniems kalbėdavau žmonėms,

Jei jūs neklausote, ausis užkimškit.

Savos širdies aš skausmą išsakysiu,

Nes, jeigu nutylėsiu, sprogs širdis,
Todėl aš stengsiuos iš paskutiniųjų
Tai, kas susikaupė, paversti žodžiais.

HORTENZIJUS

Negaus ji nei suknelės, nei kepurės.

SIUVĖJAS

Jūs liepėte pasiūti ją gražiai
Ir pagal pačią paskutinę madą.

PETRUČIJUS

Liepiu. Bet visiškai jos sudarkyti
Aš neliepiu pagal naujausią madą.
Todėl šokuoki per balas namo,
Nors be užsakymo nepašokuosi.
Suknelės man nereikia, pasiimk ją.

KATARINA

Aš nemačiau už šią madingesnės,
Geriau pasiūtos, gražesnės suknelės.
Norėtumėt, kad būčiau aš kaliausė.

PETRUČIJUS

Jis nori, kad tu būtumei kaliausė.

SIUVĖJAS

Sinjora sako, kad to norit Jūs.

PETRUČIJUS

Meluoji, chame! Antpirštis ir siūlė,
Tu jarde, trys ketvirčiai jardo, coli!
Tu blusa, glinda, tu svirply, tu štai kas!
Namuos manuos tu mosikuoji siūlu?
Varyk iš čia, tu skudure, tu lope,
Nes taip tave aš išmatuosiu jardu,
Jog užsičiaupsi tol, kol gyveni.
Sakau, jog sudarkei tu jos suknelę.

SIUVĖJAS

Sinjoras klysta. Nes šita suknelė
Siūta, kaip šeimininkui buvo liepta.
Tai buvo pono Grumijaus įsakymas.

GRUMIJUS

Tai buvo ne įsakymas, bet medžiaga.

SIUVĖJAS

Bet kaip ji privalėjo būt siūta?

GRUMIJUS

Ak, po velnių. Su adata ir siūlu.

SIUVĖJAS

Nejaugi neužsakėt sukirpimo?

GRUMIJUS

Tu išpuošei blizgučiais daug suknelių.

SIUVĖJAS

Daugokai.

GRUMIJUS

Neblizgink ir manęs. Tu puikiai aprengi daugelį vyrų; manęs tau nepavyks aprengti. Neleisiu, kad mane blizgintų ir rengtų. Sakau tau, jog aš liepiu tavo šeimininkui sukirpti suknelę, bet juk neliepiu jos sukarpyti į gabalus. Vadinasi, tu meluoji.

SIUVĖJAS

Štai , aš turiu raščiuką su užsakytu fasonu.

Tai bus įrodymas.

(išskleidžia raščiuką)

PETRUČIJUS

Skaityk jį.

GRUMIJUS

Raštelis meluoja, jeigu sako, kad aš taip sakiau.

SIUVĖJAS

(skaito)

“Pirmiausia, laisva suknelė” -

GRUMIJUS

Pone, jeigu aš kada nors sakiau laisva suknelė, užsiūkite mane į jos apatinį kraštą ir užplakite nedažyto siūlo galu.
Aš sakiau : suknelė.

PETRUČIJUS

Tęsk.

SIUVĖJAS(*skaito*)

“Su maža pusiau apvalia apykaklaite” -

GRUMIJUS

Apykaklaite- pripažįstu.

SIUVĖJAS(*skaito*)

“Su plačia rankove” –

GRUMIJUS

Aš pripažįstu - dvi rankovės.

SIUVĖJAS

“Gracingai iškirptas rankovės.”

PETRUČIJUS

Štai čia ir paslėpta niekšybė.

GRUMIJUS

Klaida raštelyje, klaida raštelyje. Aš įsakaiu, kad rankovės pirma būtų iškirptos ir tik po to įsiūtos, ir aš tai įrodysiu, nors tavo mažylis ir ginkluotas antpirščiu.

SIUVĖJAS

Aš sakiau tikrą tiesą. Jeigu jūs man pakliūtumėte Kitoje vietoje, aš jums parodyčiau.

GRUMIJUS

Gali rodyti kad ir dabar. Pasiimk savo raščiuką, duok man savo jardą ir pulk negailėdamas.

HORTENZIJUS

Pasigailėk, Viešpatie, Grumijau, juk jėgos tai bus nelygios.

PETRUČIJUS

Trumpai, drūtai : suknelės aš neimsiu.

GRUMIJUS

Taip, pone, ji ne šeimininkei.

PETRUČIJUS

Paimk suknelę nuožiūrai tu savo
Šeimininko.

GRUMIJUS

Niekše, jeigu dar nori gyventi, nedrįsk
Suknelės imti šeimininko nuožiūrai!

PETRUČIJUS

Ką tu tuo nori pasakyti?

GRUMIJUS

O pone, prasmė yra daug gilesnė, negu jums
atrodo: paimti mano šeimininkės suknelę jo
šeimininko nuožiūrai. Fui, gėda gėda gėda.

PETRUČIJUS(HORTENZIJUI)

Hortenzijau, praneški, kad jam užmokės.-

(siuvėjui)

Tai čiupk suknelę ir su ja tu dinki.

HORTENZIJUS

(tyliai siuvėjui)

Siuvėjau, sumokėsiu tau rytoj.

Nekreipki dėmesio į jo šiurkštumą.
Linkėjimus perduok savo šeimininkui.

Siuvėjas išeina

PETRUČIJUS

Ką padarysi, Keit, pas tavo tėvą
Teks vykti šiais kasdieniniais drabužiais,
Nors skurdūs rūbai, piniginės - pilnos,
Tačiau tik protas puošia žmogų;
Kaip saulė parskrodžia tamsiausią dangų,
Taip švysčioja garbė skurdžiam rūbe.
Argi už vieversį brangesnis kėkštas

Dėl to, kad plunksnos jo yra gražesnės?
Nejau gyvatę dėl raštuotos odos
Mes vertinsim už ungurį labiau?
Mieloji Keit, tu prastesne netapsi
Dėl kasdieninių paprastų drabužių.
Jei gėda tau – apkaltinki mane.
Paišdykauk; nė kiek negaišdami
Važiuojam linksmintis pas tavo tėvą.

(Grumijui)

Tarnus kviesk, kad išvyktume tuoj pat;
Žirgai telaukia pabaigoj alėjos.
Išjosime, paėję pėsčiomis,
Dabar, man regis, gali būt septynios,
Todėl pietums mes būsime tenai.

KATARINA

Dabar jau laikrodis parodė dvi,
Tenai nuvyksime tik vakarienei.

PETRUČIJUS

Septintą mes jau būsime raiti.
Vėl prieštarauji tam, ką aš kalbu,
Ką aš darau ir ką mėstau. – Nejosim.
Tai šiandien, o kai sumanysiu joti,
Parodys laikrodis, ką įsakysiu.

HORTENZIJUS*(į šalį)*

Jis tuoj užsimanys valdyti saulę.

(išeina)

IV Scena

Paduja. Priešais Baptistos namą.

*Įeina Tranijus (kaip Liučencijus) ir Mokytojas,
Persirengęs Vinčencijum.*

TRANIJUS

Štai šitas namas. Ar galiu pabelsti?

MOKYTOJAS

Na, žinoma. Sinjora Baptista
Gal prisimins, kad mes kartu gyvenom
Prieš dvidešimtį metų Genujoje

Tam pačiame Pegaso viešbutyje.

TRANIJUS

Gera!; tad nepraraskite orumo
Ir elkitės taip, kaip ir dera tėvui.

Jeina Bjondelas

MOKYTOJAS

Tai prižadu. Bet štai ir jūsų tarnas;
Vertėtu jį įspėti dėl manęs.

TRANIJUS

Neverta būgštauti dėl jo. Bjondelai,
Gera! atlikt tau pareigą liepiu –
Įsivaizduok, kad čia Vinčencijus.

BJONDELAS

Jūs galit pasikliauti manimi.

TRANIJUS

Ar perdavei manus žodžius Baptistai?

BJONDELAS

Sakiau, jog Jūsų tėvas dar Venecijoje,
Tačiau šiandieną Padujoj jo laukiat.

TRANIJUS

Tu sumanus vaikiną. Imk, išgersi.

(Duoda pinigų)

O štai ir Baptista! Drąsiau, sinjore.

Jeina Baptista ir Liučencijus (kaip Kambijus)

BAPTISTA

Man malonu sutikti Jus, sinjore.
Apie šį poną aš Jums ir kalbėjau.
Prašau Jus tapti tėvu man geru
Ir palikimo atiduoti Bjanką.

MOKYTOJAS

Taip neskubėk, sūnau!
Sinjore, man į Padują atvykus
Surinkt skolų, sūnus Liučencijus
Man atskleidė, kaip su dukra jis Jūsų
Karštai viens kitą myli.
Dėl to, kad gera daug girdėjau apie Jus,
Dėl to, kad dukrą Jūsų jis taip myli,
Dėl to, kad mano sūnų myli ji taip pat,
Jo nekankindamas, kaip tėvui dera,
Aš pritariu vestuvėms. Jeigu Jūs
Neprieštaraujate, mes susitarsim,
Tad pamatysit, kad aš pasiruošęs
Viskuo, kuo reikia jai, aprūpinti Bjanką;
Aš negudrausiu su Jumis, sinjore,
Apie kurį tiek gero jau girdėjau.

BAPTISTA

Prašau atleist už tai, ką pasakysiu;
Patinka man lakoniškumas Jūsų.
Teisybė, jog Liučencijus pamilęs
Dukrelę mano, o ji myli jį.
O gal abu tik dedasi, jog myli.
Tad jei daugiau Jūs nieko nesakysit,
Tik, kaip ir dera Tėvui, mano dukrai

Našlės užgarantuosit palikimą,
Įvyks vestuvės – reikalas išspręstas.
Aš dukrą Jūsų sūnui atiduosiu.

TRANIJUS

Dėkoju, pone. O kur geriausia būtų
Susižadėt ir sudaryt kontraktą
Su įsipareigojimais pusėms abejoms?

BAPTISTA

Ne pas mane, Liučencijau. Žinai tu,

Ir sienos turi namuose ausis,
O ten - tarnai. Ir iškasena Grumijus,
Todėl tenai mums gali sutrukdyti.

TRANIJUS

Tuomet, jei tinka, mano namuose.
Aš gyvenu su tėvu, ir mes šiandien
Išspręsim reikalą ramiai ir tyliai.
Pasiųskit tarną, kad atvestų dukrą,
Manasis tarnas atsives notarą.
Bet, neįspėjus apie tai iš anksto,
Galėsiu tik kukliai jus pavaišinti.

BAPTISTA

Puiku. Skriek, Kambijau, tu į namus,
Tegu dukrelė būna pasiruošus.
Paaiškinsi jai, kas čia atsitiko:
Kad tėvas jos Liučencijaus jau Padujoj,
Ir kad ji bus Liučencijaus žmona.

(Išeina Liučencijus)

BJONDELAS

Meldžiu aš Dievą, kad pavyktų viskas!

TRANIJUS

Tu negalvoki apie dievą – bėk.

(Bjondelas išeina)

Sinjore, aš parodysiu Jums kelią.

Tik vieną patiekalą teturiu.

Bet nieko, pone, Pizoj bus linksmiau.

BAPTISTA

Einu aš paskui Jus.

(Išeina Tranijus, Mokytojas ir Baptista.)

Jėina Liučencijus (kaip Kambijus) ir Bjondelas.

BJONDELAS

Kambijau!

LIUČENCIJUS

Ką pasakysi man, Bjondelai?

BJONDELAS

Matei, kaip mano šeimininkas mirktelėjo ir nusijuokė?

LIUČENCIJUS

Bjondelai, kas iš to?

BJONDELAS

Ne, nieko; tačiau šeimininkas paliko mane tam,
kad paaiškinčiau jo mirktelėjimų ir kitokių ženklų
prasmę.

LIUČENCIJUS

Prašau tave, atskleisk ją.

BJONDELAS

Reikalas toks. Baptista yra nepavojingas, kalbėdamasis
Su apsišaukėlio tėvo apsišaukėliu sūnumi.

LIUČENCIJUS

Ir kas iš to?

BJONDELAS

Tu turi atvesti dukterį vakarienei.

LIUČENCIJUS

O paskui?

BJONDELAS

Senas kunigas šv. Luko bažnyčioj tavo paslaugoms
bet kuriuo paros metu.

LIUČENCIJUS

Ir kas iš viso to?

BJONDELAS

Negaliu pasakyti, kol jie ten užsiėmę suklastotu
Kontraktu. Užsitikrinkite sau merginą, "cum privilegio
ad imprimendum solum".* Susitarkite bažnyčioje

su kunigu, zakristijonu ir keliais sąžiningais
liudininkais.

Ne to norėjot - ką darys jinai,
Nes Bjankos nematysit amžinai.

LIUČENCIJUS

Bet paklausk, Bjondelai?

BJONDELAS

Neturiu laiko. Aš pažinojau merginą, kuri ištekėjo vidurdienį,
bėgdama į daržą nusiskinti petražolės tam, kad
iškimštų triušį. Taip galite padaryti ir Jūs, pone.
Sudie, pone. Mano šeimininkas liepė man nuvykti
į šv. Luko bažnyčią ir susitarti su kunigu, kad jis būtų
Pasiruošęs, kai Jūs atvyksite su savo priedu.

LIUČENCIJUS

Aš sutinku, jei tik jinai norės.
Bet džiausiuos; tad šalin abejones!
Kaip bus, taip bus. Aš jau lekiu pas ją.
Ir Kambijus be jos tikrai negrįš.

Išeina

*Neteisėtas dauginimas draudžiamas

V Scena

Kelyje – į Padują.

Jeina Petručijus, Keit, Hortenzijus ir Tarnai.

PETRUČIJUS

Greičiau, greičiau judėkime pas uošvį.

O Dieve, kaip mėnulis aiškiai spindi!

KATARINA

Mėnulis spindi? Juk tai saulė šviečia!

PETRUČIJUS

Sakau, kad tai mėnulis aiškiai spindi.

KATARINA

Bet aš matau, kad saulė ryškiai šviečia.

PETRUČIJUS

Prisiekiu motinos sūnum – savim,

Jog tai mėnulis ar žvaigždė, ar dar kas,

Kitaip aš nevykstu pas tavo tėvą. –

Atgal, žirgai! Ji vėl man prieštarauja –

Ir vėl iš naujo viskas, vėl iš naujo!

HORTENZIJUS

Sakyk, kaip liepia, nes mes nebejosim.

KATARINA

Pirmyn, prašau, nes taip toli nujojom,

Ar saulė ar mėnulis – bus kaip liepsit;

O jeigu pavadinsit ją žvake,

Tuoj pat, prisiekiu, bus jinai ir man.

PETRUČIJUS

Sakau, jog tai mėnulis.

KATARINA

O, taip. Mėnulis.

PETRUČIJUS

Meluoji. Juk tai palaiminga saulė.

KATARINA

Palaimintas ir Dievas, ir ši saulė.

Ne saulė, jei atrodo Jums – ne saulė;

Jūs keičiatės tarytumei mėnulis.

Bet kaip jūs bevadintumėt – yra

Ir taip tik bus nuo šiolei Katarinai.

HORTENZIJUS

Petručijau, šį mūsų tu laimėjai.

PETRUČIJUS

Riedėt į priekį turi rutulys,

O ne į kalną repečkoti.

Prašau tylos! Ateina čia kažkas.

Jeina Vičencijus

(Vinčencijui)

Labą dieną, sinjora. Kur taip skubat?

Sakykit, Keit, ar kada nors teko

Sutikt dailesnę damą negu ši?

Su baltumu raudonis kaunas skruostuos!

Ar rasi danguje tokias žvaigždes

Kaip žėri akys dangiškam veide?

Dar kartą laba diena Jums, sinjora.

Už grožį, Keit, sinjorą apkabink.

HORTENZIJUS

Vers vyrą moterim ir ves iš proto.

KATARINA (*apkabindama Vinčencijų*)

Kur tu eini – jauna, graži, švelni, -

Į kokį kraštą, kur buveinė tavo?

Tėvai laimingi, nes gražus jų vaikas!

Dar laimingesnis vyras, su kuriuo

Dalinsiesi tu savo meilės guoliu!

PETRUČIJUS

Kas tau yra, Keit? Ar neišprotėjai?

Juk čia raukšlėtas ir pasenęs vyras, -

Ne mergina, kaip tu į jį kreipeis.

KATARINA

Atleiskit, tėve, klystančioms akims,

Jas taip apakino karštoji saulė,

Jog viskas nusidažė tik žaliai.

Dabar matau, jog Jūs garbusis tėvas.

Prašau atleisti man šią paiką klaidą.

PETRUČIJUS

Atleiskite, sinjore, ir sakykit,

Kur vykstate, jei mums bus pakeliui,

Nudžiugintų mus Jūsų draugija.

VINČENCIJUS

Sinjore ir išdykusi sinjora,
Sukrėtusi pasveikinimu savo,
Esu vardu Vinčencijus iš Pizos,
O joju aš į Padują lankyti
Sūnaus, kurio senokai nemačiau.

PETRUČIJUS

O kuo jisai vardu?

VINČENCIJUS

Liučencijus, sinjore.

PETRUČIJUS

Tad pakalbėkim apie mus ir jį.
Ne vien tik Jūsų amžius, bet ir teisė
Dabar man leidžia Tėvu Jus vadinti,
Nes seserį manos žmonos – sinjoros šios
Sūnus jūsiškis vedęs jau, ko gero.
Nesistebėkite ir nenuliūskit.
Turtinga, reputacijos puikios,
Geros kilmės. O išsilavinimu
Ji tiktų ir kilmingajam sinjorui.
Man apkabinti leiskit Jus, Vinčencijau,
Keliausime pas Jūsų dorą sūnų,
Kuris atvykimu be galo džiaugsis.

(Apkabina jį)

VINČENCIJUS

Ar tai tiesa? Gal Jums tik malonumas

Sau, keliauninkui, leist pasišaipyti
Iš sutiktų kelionėje žmonių?

HORTENZIJUS

Užtikrinu Jus, Tėve, tai tiesa.

PETRUČIJUS

Keliaukime, ir pamatysit tiesą,
Nes pažvelgėt į pokštą įtariai.

Išeina visi, išskyrus Hortenzijų.

HORTENZIJUS

Petručijau, sustiprinai man dvasią.
Jeigu našlė manoji nepaklus,
Hortenzijus su ja nebus kuklus.

Išeina.

V Veiksmas

I Scena

Paduja. Priešais Hortenzijau namus.

*Pirmas csenoje pasirodo Gremijus, kuris nemato Bjondelo,
Liučencijaus ir Bjankos, einančių į bažnyčią.*

BJONDELAS

Ramiai ir greičiau, sinjore, nes kunigas jau laukia.

LIUČENCIJUS

Skrendu, Bjondelai. Bet tavęs gali prireikti namuose;
palik mus.

BJONDELAS

Ne, pirmiausia turiu pamatyti, kad jūs
įėjote į bažnyčią, tik po to aš galvotrūkčiais grįšiu
pas šeimininką.

(Išeina Liučencijus, Bjanka ir Bjondelas)

GREMIJUS

O Kambijaus nėra lig šiol

*Įeina Petručijus, Keit, Vinčencijus, Grumijus
su Palydovais.*

PETRUČIJUS

Čionai Liučencijaus namai. Štai durys.
O mano uošvio namas prie pat turgaus;
Ten ir einu, palikdamas jus čia.

VINČENCIJUS

Prieš tai turėsit su manim išgerti.
Man regis, čia aš jus galiu priimti,
Surasdamas ir kuo gi pavaišint.

Beldžia.

GRUMIJUS

(Išeidamas į priekį)
tenai jie užsiėmę.
Belskite stipriau.

Mokytojas žvelgia pro langą.

MOKYTOJAS

Kas beldžiasi tarytum ruoštusi išverst duris?

VINČENCIJUS

Ar sinjoras Liučencijus namie, pone?

MOKYTOJAS

Jis namuose, pone, bet dabar negali su Jumis
Kalbėtis.

VINČENCIJUS

Na, o jeigu aš jam atnešiau vieną ar du šimtus
Svarų pramogai?

MOKYTOJAS

Palikit tuos šimtus svarų. Kol aš gyvas,
Jam nieko netruks.

PETRUČIJUS

Sakiau, jog jūsų sūnus yra Padujos numylėtinis,

- Ar girdite, pone? Prašau Jus liautis juokavęs
ir pasakyti sinjorui Liučencijui, jog jo tėvas
atvyko iš Pizos ir stovi prie durų, norėdamas
pasikalbėt su juo.

MOKYTOJAS

Meluoja. Jo tėvas yra iš Padujos ir šiuo metu
žvelgia pro langą.

VINČENCIJUS

Ar tu jo tėvas?

MOKYTOJAS

Tai tvirtina jo motina, jeigu aš galiu ja
Tikėti.

PETRUČIJUS (*VINČENCIJUI*)

Ką dabar pasakysite, pone?

Juk baisi niekšybė yra pasisavinti kito
Žmogaus vardą.

MOKYTOJAS

Stverkit tą niekšą. Jis nori kažką apgauti šiame
Mieste, prisidengdamas mano vardu.

Jeina Bjondelas

BJONDELAS (*pačiam sau*)

Bažnyčioj aš palikau juos

Drauge, tegu Dievas juos saugo kelionėje! Bet
Kas čia? Mano senasis šeimininkas Vinčencijus!
Dabar iš mūsų liks tik šlapia vieta.

VINČENCIJUS (*pastebėdamas Bjondelą*)

Eikš čia, bjaurybė.

BJONDELAS

Jei tik panorėsiu, pone.

VINČENCIJUS

Eikš čia, nenaudėli. Nejaugi tu pamiršai mane?

BJONDELAS

Pamiršau Jus? Ne, pone, aš negalėjau Jūsų pamiršti
Jau vien dėl to, kad niekada gyvenime Jūsų nemačiau.

VINČENCIJUS

Ką, ar tu, šlykštus niekše, niekada nematei savo
Šeimininko tėvo Vinčencijaus?

BJONDELAS

Ar mano seno gerbiamo šeimininko? Žinoma,
Kad mačiau, pone; štai jisai žvelgia pro langą.

VINČENCIJUS

Ar iš tikrųjų? Jis muša Bjondelą.

BJONDELAS

Gelbėkite! Gelbėkite! Gelbėkite! Kažkoks beprotis
Ruošiasi mane nužudyti.

MOKYTOJAS

Gelbėk, sūnau! Gelbėkite sinjore Baptista !

(Pasitraukia nuo lango)

PETRUČIJUS

Pasitraukime į šalį, Keit, ir pažiūrėkime, kuo baigsis
Tas ginčas.

(Jie pasitraukia į šalį)

*(Jeina Mokytojas su Tarnais, Baptista ir Tranijus
r Tranijus
cijus)*

TRANIJUS

Kas Jūs toks, pone, kad drįstate mušti mano
Tarną?

VINČENCIJUS

Kas aš toks? Ne, kas Jūs toks, pone? O nemirtingieji
Dievai! Šlykštus styliaga! Šilkinis

Švarkas! Aksominės kelnės! Purpurinis apsiaustas!

Aštriabriaunė skrybėlė! O, aš sužlugdytas, sužlugdytas!

Tuo metu, kai aš rūpinuosi namų

Ūkiu, mano sūnus ir tarnas viską iššvaisto

Universitete!

TRANIJUS

Kas tai? Kas atsitiko?

BAPTISTA

Ar tas žmogus beprotis?

TRANIJUS

Pone, nors jūs ir atrodote garbingas, pagyvenęs
Žmogus, tačiau kalbate kaip beprotis. Koks
Jūsų reikalas, pone, jei aš puošiuisi perlais ir auksu.
Savo gerojo tėvo dėka aš galiu tai sau leisti.

VINČENCIJUS

Tavo tėvo! Ak tu, niekše! Tavo tėvas gamina bures
Bergame.

BAPTISTA

Jūs klystate, pone, jūs klystate. Koks, jūsų manymu,
Jo vardas?

VINČENCIJUS

Jo vardas! Tarytum aš nežinočiau jo vardo. Aš
auklėju jį nuo to laiko, kai jam suėjo treji
metai. Jo vardas – Tranijus.

MOKYTOJAS

Nešdinkis, nešdinkis iš čia, trenktas asile! Jo
vardas yra Liučencijus, jis yra vienintelis mano
sūnus ir visų mano, sinjoro Liučencijaus, žemių
paveldėtojas.

VINČENCIJUS

Liučencijus! O, jis nužudė savo šeiminką! Laikykite

jī. Įsakau jums Hercogo vardu. O, mano sūnau,
mano sūnau! Pasakyk man, niekše, kur yra
mano sūnus Liučencijus?

TRANIJUS

Pakvieskite sargybą!

(Tarnas iškviečia sargybini)

Palydėkite šį beprotį į kalėjimą. Tėve Baptista,
prašau Jus stebėti, kad jis būtų ten nuvestas.

VINČENCIJUS

Įgrūsti mane į kalėjimą?

GREMIJUS

Nelieskite jo, sargybini, jis nekeliaus į kalėjimą.

BAPTISTA

Patylėkite, sinjore, Gremijau, aš pasakiau, kad jis
Keliaus į kalėjimą.

GREMIJUS

Būkite atidus, sinjore, Baptista, kad nebūtumėte
Įpainiotas į šį reikalą. Galiu prisiekti, kad tai
tikrasis Vinčencijus.

MOKYTOJAS

Prisiekite, jeigu išdrįsite.

GREMIJUS

Ne, aš nedirjstu prisiekti.

TRANIJUS

Lygiai taip pat Jūs galite tvirtinti, kad aš ne
Liučenčijus.

GREMIJUS

Taip, aš žinau, kad Jūs - sinjoras Liučencijus.

BAPTISTA

Šalin tą suvaikėjusį senį! Grūskite jį į
kalėjimą!

Jeina Bjondelas, Liučencijus ir Bjanka.

VINČENCIJUS

Štai kaip jūs skriaudžiate svetimšalius,
pasibaisėtinas niekše!

BJONDELAS

O! Mes sudegėm – štai jis. Išsiginkite jo,
išsižadėkite jo, kitaip visi mes pražuvę.

*Bjondelas, Mokytojas ir Tranijus
skubėdami pabėga.*

LIUČENCIJUS

Atleiski, Tėve.

VINČENCIJUS

Tu gyvas, mano brangus sūnau!

BJANKA

Atleiski, Tėve.

BAPTISTA

O tu kuo jį įžeidei?

Ir kur Liučencijus?

LIUČENCIJUS

Štai čia Liučencijus, -

Sūnus tikrasis tikrojo Vinčencijaus,

Jis vedė Bjanką. Tėvas ką sakys,

Kol netikrasis bando dumt akis?

GREMIJUS

Čia rezgamas sąmokslas tam, kad mus
visus apmulkintų!

VINČENCIJUS

Kur Tranijus – prakeiktas pašlemėkas,

Kuris išsižadėjo – taip, kaip niekas.

BAPTISTA

Klausykit! Bet juk tai manasis Kambijus.

BJANKA

Kambijus pavirto Liučencijum.

LIUČENCIJUS

Sukūrė meilė stebuklus. Dėl Bjankos

Susikeičiau padėtimi su Tranijum,

O jis mieste vis dėjos manim,

Kol pagaliau aš įplaukiau sėkmingai

Į išsvajotą palaimingą uostą.

O Tranijų aš pats verčiau vaidinti;

Todėl atleiskit jam, Tėve, aš prašau.

VINČENCIJUS

Tam niekšui, kuris ruošėsi mane įgrūsti į
Kalėjimą, aš sugurinsiu nosį.

BAPTISTA

Paklausykite, pone! Juk Jūs vedėte mano dukterį,
Neprašęs mano sutikimo!

VINČENCIJUS

Nebijokite, Baptista, mes susitarsim, patikėkit.
Tačiau, aš privalau atkeršyti už šią niekšybę.

(Išeina)

BAPTISTA

Ir aš einu kapstyti ligi šios sukybės esmės.

(Išeina)

LIUČENCIJUS

Neišsigąsk, Bjanka; tavo tėvas ilgai neširs.

Išeina Liučencijus ir Bjanka.

GREMIJUS

Prisvilo šis pyragas, bet puota
Ir mano ir mano džiaugsmui bus čia iškelta.

Išeina

KATARINA

Vyreli, eime pažiūrėti, kuo baigsis šis subruzdimas.

PETRUČIJUS

Iš pradžių pabučiuok mane, Keit, tada eisime.

KATARINA

Bučiuoti gatvės viduryje?

PETRUČIJUS

Nejaugi tu manęs gėdiniesi?

KATARINA

Dievas mato, jog ne, bet aš gėdinuosiu bučiuoti.

PETRUČIJUS

Ak, taip. Tada marš namo. *(Grumijui)* Eime, pone.

KATARINA

Palauk, mielas, pasilik. Aš tave pabučiuosiu.

(Bučiuoja jį)

PETRUČIJUS

Ar tu džiaugiesi, Keit, šia valanda?

Nes juk geriau vėliau, nei niekada.

Išeina

II Scena

Paduja. Liučencijaus namai.

*Jeina Baptista, Vinčencijus, Gremijus, Mokytojas,
Liučencijus ir Bjanka; (Petručijus, Keit, Hortenzijus),
Tranijus, Bjondelas, Grumijus ir Našlė; Tarnas ir
Tranijus įneša vaišes.*

LIUČENCIJUS

Jau pabaigti ilgi nesutarimai,
Todėl, kai erzinantis karas baigės,
Jau laikas pasijuokt iš savo baimės.
Pakvieski mano tėvą, miela Bjanka,
Aš nuoširdžiai pakviesiu tavo tėvą,
Petručijų ir mielą Katariną,
Hortenzijų su mylima našle
Puotauti kuo linksmiau manuos namuos.
Puota skirta kivrčų pabaigimui
Ir susitaikymui. Tad prašom sėstis
Pasikalbėti ir pasmaguriaut.

(Jie sėda už stalo)

PETRUČIJUS

Jei sėdi, tai sėdėk, kemši, tai kimšk!

BAPTISTA

Nes Paduja juk visada svetinga.

PETRUČIJUS

Svetingai Paduja ir laimės linki.

HORTENZIJUS

Ir jums abiem aš laimės palinkėčiau.

PETRUČIJUS

Hortenzijus našlės savosios bijo.

NAŠLĖ

Nepasikliaukit, jei keliu aš baimę.

PETRUČIJUS

Jūs nuovoki, tačiau ne taip supratot:

Hortenzijus iš jūsų kelia baimę.

NAŠLĖ

Apsvaigęs mano, jog pasaulis sukas.

PETRUČIJUS

Taip apvaliai čia pasakyta.

KATARINA

Kaip Jus suprast?

NAŠLĖ

Aš pagavau iš jo.

PETRUČIJUS

Pagavo iš manęs! Hortenzijau!

HORTENZIJUS

Pagavo prasmę tavo žodžių.

PETRUČIJUS

Ištaisė puikiai. Pabučiuok už tai jį.

KATARINA

“Apsvaigęs man, jog pasaulis sukas”:

Prašau paaiškinti, ką šie žodžiai reiškia.

NAŠLĖ

Vargų su užsispyrėle patyręs,

Tavasis vyras moko mano vyrą. –

Dabar tau aišku, ką tai reiškia.

KATARINA

Labai bjauri reikšmė.

NAŠLĖ

Turėjau omenį tave.

KATARINA

Bjauri aš būčiau, prasidėjus su tavim.

PETRUČIJUS

Užpulk ją, Keit!

HORTENZIJUS

Nenusileiski, našle!

PETRUČIJUS

Kertu lažybų – Kait paties ją.

HORTENZIJUS

Tai mano pareiga.

PETRUČIJUS

Kalbi kaip pareigūnas. Į sveikatą!

Susidaužia su Hortenzijumi.

BAPTISTA

Kaip Grumijui patinka tie šmaikštuoliai?

GREMIJUS

Manau, kad badosi jie puikiai.

BJANKA

Jūs sakot, kad jie bados. Tartum vyrui

Žmonos jo užstatytieji ragai.

VINČENCIJUS

Ar nuotaka dėl to ir atsibudo?

BJANKA

Tik tai negąsdinkit. Užmigsiu vėl.

PETRUČIJUS

Ne, neužmigsi. Jeigu jau pradėjai,

Į replikas turėsi atsikirst!

BJANKA

Ar paukštis aš? Skrendu prie kito krūmo –

Tada galėsit gaudyt jūs mane.

Tad jums linkiu geros kloties, sinjorai.

Išeina Bjanka (su Keit ir Našle)

PETRUČIJUS

Ji aplenkė mane. Sinjore Tranijau,
Į paukštį taikėtės, bet jis nuskrido.
Išgerkime už tuos, kurie prašovė!

TRANIJUS

Liučencijus paleido lyg skaliką
Mane, kad atitempčiau jam laimikį.

PETRUČIJUS

Nors ir šmaikštu, šuniška perdaug.

TRANIJUS

O Jūs mėginote medžioti elnę,
Kuri neprisileidžia per arti.

BAPTISTA

Oho, Petručijau! Pirmauja Tranijus.

LIUČENCIJUS

Dėkoju, Tranijau, už Jūsų sąmojų.

HORTENZIJUS

Prisipažinkit, kad jisai taiklus.

PETRUČIJUS

Truputį įdrėskė, prisipažįstu.
Bet pašaipa tuoj nuo manęs atšoko
Ir smigtelėjo tiesiai jums abiem.

BAPTISTA

Rimtai, sūnau Petručijau, manau,

Kad kliuvo tau didžiausia užsispyrėlė.

PETRUČIJUS

Sakau, kad ne. Įrodymus surinkim,
Pasiųsdami tarnus pakviest žmonių;
Tad tas, kurio žmona bus paklusniausia,
Ir pasirodys čia pirma, išloš
Lažybose susitartąją sumą.

HORTENZIJUS

Aš sutinku. Tada po kiek mes statom?

LIUČENCIJUS

Po dvidešimtį kronų.

PETRUČIJUS

Tik dvidešimtį kronų!
Tiek aš statau už skalą ar šunį –
Už žmoną reikia dvidešimtį kart daugiau.

LIUČENCIJUS

Tebūna šimtas.

HORTENZIJUS

Aš sutinku.

PETRUČIJUS

Nuspręsta.

HORTENZIJUS

O kas pradės?

LIUČENCIJUS

Pradėsiu aš.

Pakvieski čia, Bjondelai, šeimininkę.

BJONDELAS

Einu.

Išeina

BAPTISTA

Už Bjanką pusę aš statau, sūnau.

LIUČENCIJUS

Nereikia. Pastatysiu vienas.

Įeina Bjondelas

Na, kaip?

BJONDELAS

Manoji šeimininkė jums atsako,

Jog užsiėmus ir ateit negali.

PETRUČIJUS

Ji užsiėmus ir ateit negali.

Tai bent atsakymas!

GREMIJUS

Gan malonus dar.

Duok Dieve, nesulaukti Jums piktesnio.

PETRUČIJUS

Tikiuos geresnio.

HORTENZIJUS

Bjondelai, paprašyki, kad žmona

Ateitų pas mane nedelsdama.

Bjondelas išeina.

PETRUČIJUS

Oho, net paprašyk!

Tuomet tikrai ji privalės ateiti.

HORTENZIJUS

Dėl Jūsų būgštauju žmonos, kurios

Bus neįmanoma prisiprašyti.

Sugrįžta Bjondelas

Na, kur žmona?

BJONDELAS

Ji sako, jog juokaujat. Neateis ji.

Ji liepia Jums pačiam ateit pas ją.

PETRUČIJUS

Blogiau ir būt negali. Neateis!

Tai žema! Nepakenčiama! Siaubinga!

Eik, Grumijau, pas savo šeimininkę

Ir pasakyk, kad aš liepiau ateiti.

Grumijus išeina.

HORTENZIJUS

Žinau, ką atsakys ji.

PETRUČIJUS

Ir ką gi?

HORTENZIJUS

Kad neateis ji.

PETRUČIJUS

Tuo man blogiau, ir tiek.

Įeina Katarina.

BAPTISTA

O Dieve, čia Katarina ateina!

KATARINA

Jūs kvietėte mane? Ko pageidaujat?

PETRUČIJUS

Kur sesė ir Hortenzijaus žmona?

KATARINA

Jos plepasi prie židinio svetainėj.

PETRUČIJUS

Atvesk jas čia. O jei atsisakytų,

Paragink niuksais jas keliaut pas vyrus.

Tad eik ir kuo greičiau atvesk jas.

Katarina išeina.

LIUČENCIJUS

Jeigu stebuklai vyksta – tai stebuklas.

HORTENZIJUS

Stebuklas. Bet neaišku, ką jis lems.

PETRUČIJUS

O lems jis taiką, meilę ir ramybę,
Ir valdžią gerbiamą, ir paklusnimą,
Žodžiu, lems tai jis, kas suteikia laimę.

BAPTISTA

Tad linkiu, Petručijau, tau laimės!
Tu išlošei lažybas, o šią sumą
Su dvidešimčia tūkstančių aė kronų
Skiriu kitos dukters kitam ir kraičiui.
Labai pasikeitė Katarina.

PETRUČIJUS

Kad aš neveltui išlošiau lažybas,
Įrodysiu ir jos paklusnumu
Dar didesniu, ir jos naujom dorybėm.

Įeina Keit, Bjanka ir Našlė.

Štai atveda ji jžūlias žmonas,
Įveikus moteriškais argumentais.
Tau nedera ši kepuraitė, Keit,
Trauk nuo galvos ją ir sutryпки kojom.

(Katarina taip ir padaro)

NAŠLĖ

Neduoki, Dieve, dūsaut dėl ko nors,
Nebent tokia kvailė, kaip ji, aš tapčiau!

BJANKA

Iš kur toks kvailas josios paklusnumas

LIUČENCIJUS

To paklusnumo kvailo trokštu aš,
Nes paklusnumo išmintis, mieloji,
Man dėl tavęs kainavo šimtą kronų.

BJANKA

Tu kvailas, kad statei už paklusnumą.

PETRUČIJUS

Šioms užsispyrėlėms tu, Keit, paaiškink,
Kaip jos paklust privalo savo vyrams.

NAŠLĖ

Tik nesityčiokit, nes kam to reikia?

PETRUČIJUS

Nedelski, Keit, pradėdama nuo jos.

NAŠLĖ

Jinai neaiškins.

PETRUČIJUS

Sakau, kad aiškins. – Ji pradės nuo jųsų.

KATARINA

Fui, gėda! Rūsčiai antakio nerauk
Ir niekinamais žvilgsniais nesužeisk
Tu savo vyro, savo pono ir valdovo.
Pakando grožį pyktis tartum šalnų.
Lyg vėtra pumpurus nuraško vardą, -
Nes pyktis niekam niekados nemielas.
Supykus moteris tartum šaltinis
Jau drumstas, pilnas dumblo, negražus,
Todėl nė vienas, koks ištroškęs būtų,
Nenusižemins tam, kad atsigertų.
Tavasis vyras – tai gyvenimas, gynėjas, ponas,
Galva, valdovas; vien tikrai dėl tavo
Išlaikymo jo kūnas sunkiai triūsia
Tiek jūroje, tiek žemėje, naktim
Per audrą budi, diena kenčia šaltį,
Kol tau saugu ir šilta namuose;
Ir jam ne duoklės reikia iš tavęs,
Bet meilės, mielo žvilgsnio, paklusnumo –
Per menko atlygio už sunkų darbą.
Tarytumei pavaldinys prieš princą
Turėtų jaustis moteris prieš vyrą;
Ir, kai jinai niūri ir užsispyrus
Nevykdo sąžiningos vyro valios,
Ar ji nepanaši į maištininką
Ir išdaviką mylinčio ją pono?
Aš gėdijuosi moterų kvailumo
Įplieksti karą, o ne siekt taikos,
Ir trokšti pranašumo bei valdžios
Nors paklusnumui skirtos nuo pradžių.
Ar ne todėl mes tokios švelnios, silpnos,
Neprisitaikę prie vargų pasaulio,

Kad sielos su nepaklusniaisiais kūnais
Ilgai harmonijoje neišbūna?
Jūs – kirmelės, bejėgės, kaprizingos!
Aš pasipūtusi buvau kaip jūs
Ir užsispyrusi širdim, protu,
Atrėžianti žodžiu į kito žodį,
Jžūlumu į kito jžūlumą;
Bet mūsų ietys juk yra šiaudinės,
Nes stiprios mes tik savo silpnumu,
Kurį labiausiai vertinit imu.
Nepykite ant vyrų jūs, gražuolės,
Mažesnės būkite prieš juos už žolę,
Ir aš savajam ranką ištiesiu,
Kad vestų jis mane keliu tiesiu.

PETRUČIJUS

Tai bent žmona! Na, pabučiuoki, Keit.

Jie bučiuojasi.

LIUČENCIJUS

Pasisekė tau, seni. Tu laimingas.

VINČENCIJUS

Smagu girdėti, kad vaikai geručiai.

LIUČENCIJUS

Tačiau baisu, kai moterys aikštingos.

PETRUČIJUS

Jau būtų laikas, Keit, mums gult į lovą.

Jūs susituokę pralaimėjot kovą.

(Liučencijui)

Lažybas išlošiau iš patirties,
Todėl linkiu labos nakties.

Petručijus ir Keit išeina.

HORTENZIJUS

Kur visas jos užsispyrimas dingo?

LIUČENCIJUS

Sulaukėme stebuklo nemirtingo.

Išeina.